

หนังสือชุดคณิตศาสตร์

เล่ม ๒

ฉบับขึ้น: การประกวด

ของ

กระทรวงศึกษาธิการ

ป
๓๐๓.๖
๗

หนังสือชุดคณิตศาสตร์

เลขคณิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

นายโชค สุคันธวานิช พ.ม., ธ.บ.

เรียบเรียง

พิมพ์ครั้งที่ ๓ ๒๐๐,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. ๒๕๔๖

ปกกระดาษราคาเล่มละ ๑.๖๐ บาท

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภา

ปากคลองบางลำพูบน พระนคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ ก ๐๒๙๗๔ ฉบับ ๑

คำนำ

เด็ก ๆ ที่เข้าโรงเรียนอนุบาลมักรู้เลขจำนวนบ้างแล้ว ยิ่งในสมัยนี้ การใช้เงินเป็นสิ่งแพร่หลายทว่บ้านทว่เมือง ก็เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กรู้เลขเล็ก ๆ รู้จักสตางค์, รู้จักเงินและรู้จักจำนวนสิ่งของ และรู้จักนับได้เอง ตามสถิติของนักปราชญ์ทางสถิติพยากรณ์สำรวจแล้ว แสดงไว้ว่า เด็กอนุบาลเป็นจำนวนร้อยละ 71 รู้จักนับวงกลมเรียงตามลำดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 20 วง เด็กอนุบาลที่ได้ศึกษาในปีที่สอง เป็นจำนวนร้อยละ 95 สามารถนับเลขจำนวนได้ แม้ไม่เคยนับเลขเรียงมาตั้งแต่ 1 เลขก็ตาม การนับ 1 ถึง 100 นั้น เด็กอนุบาลนับได้ดี และตามสถิติปรากฏว่า เด็กพวกนี้นับ 1 ถึง 100 ได้เป็นจำนวนร้อยละ 25 และร้อยละ 93 ในปีที่สอง นับได้คล่องแคล่ว

ตามสถิติรายงานการศึกษาครั้งสุดท้ายเร็ว ๆ นี้ ปรากฏว่า เด็กอนุบาลที่เขาเรียน ปีหนึ่งจนละ 30 คน อย่างน้อย 20 คนจะรู้จักนับ 1 ถึง 20 ได้ก่อนแล้ว

เด็กเล็ก ๆ อายุ 5-6-7 ขวบ ก่อนเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา มักรู้จักนับเลขจำนวนมาแล้ว เนื่องจากการเล่น เช่น :- เล่นบ้าน, ตีองเต, ร่อนรูป, ซ่อนหาและการเล่นอื่น ๆ อีกที่ใช้นับแต้ม

สรุปแล้วก็คือ เด็กพร้อมที่จะศึกษาวิชาเลขคณิตเบื้องต้นต่อไป
ได้แล้ว เช่น :- ให้เด็กรู้จักสังเกตเปรียบเทียบรูปร่าง, ขนาด แม้จะ
ไม่พร้อมที่จะวัดขนาดให้ถูกต้อง

การสอนเลขคณิตนั้นจะเห็นว่า บางคนเฉียบแหลม คล่องแคล่ว
มากกว่าคนอื่น ๆ มากมาย เช่น :-

1. เด็ก 1 ปี 3 เดือน สามารถเรียงวงกลมล้อมขนาดต่าง ๆ
จากเล็กไปใหญ่หรือจากใหญ่ไปเล็กได้ตามลำดับ

2. เด็ก 3 ขวบ สามารถจัดตุ๊กตาเป็นพวก ๆ พวกใหญ่
พวกหนึ่ง และพวกเล็กพวกหนึ่ง ขนาดเล็กจำนวนมากกว่าพวกใหญ่
เท่าตัว เพื่อให้กำลังพอเท่าเทียมกัน

3. เด็ก 4 ขวบ เห็นคนรับใช้จัดโต๊ะวางซ้อนขาคนจำนวน
ไป ๑ คัน ไปหยิบจากตู้มาวางเพิ่มจนเต็มจำนวนตามที่ต้องการ

ในสองปีแรก ควรให้เลขคณิตเป็นเรื่องที่จริงจังเกี่ยวแก่ชีวิต
ประจำวันของเด็กเองให้เด็กมีความเข้าใจในการนับ, ในการชั่งตวง
ใช้ตราชั่ง, ใช้ถัง ใช้เครื่องตวงหมักในท้องตลาด วัดด้วยไม้เมตร,
ไม้บรรทัด ให้ได้เห็นหน้าบาทมีนาฬิกา และตัวเลข ให้ได้เล่นต่อแตร,
โยนห่วง หรือเล่นบ้าน แล้วเด็กจะเรียนรู้เองว่า เลขคณิต
เป็นอย่างไร และนับกันอย่างไร

ในการสอนครั้งหนึ่ง ๆ ต้องเข้าใจและชี้ให้นักเรียนเห็นด้วยตา
และกล่าวถึงจำนวนที่แลเห็นไม่ได้อีกด้วย

วิชาเลขคณิตในชั้นประถมนี้ ครูผู้สอนจะต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษ
 ผู้สอนจะใช้ภาพหรือของจริงเพียงอย่างเดียวโดยไม่เขียนวิธีทำเลข
 ไว้เลยก็ได้ ผู้สอนจะใช้ตำราเลขคณิตแล้วอธิบายไปตามตำราโดย
 ไม่มีของจริงหรือรูปภาพก็ได้ ผลไม่ดีสักเท่าไร เพราะเหตุว่า เด็กเล็ก ๆ
 มีสติปัญญาขยับเขยื้อน ไม่รู้จักการสังเกตเปรียบเทียบ หรือพิสูจน์ทดลอง
 ด้วยตนเองได้เลย ต้องอาศัยครูแนะและกรุยทางให้เด็กไปก่อน
 ในการสอนครูใช้วิธี play way ให้เด็กได้รับความสนุกเพลิดเพลิน
 และสนใจอยู่เสมอ คำถามคำตอบและตัวอย่างต่าง ๆ ครูจะ
 แทรกสอดเข้าไปหรือตัดทอนให้เหมาะสมแก่ความต้องการได้เสมอ
 หนังสือจึงเป็นแนวทางที่จะช่วยให้ครูดำเนินการสอนไปได้โดยสะดวก
 และให้เด็กสนใจในสิ่งแปลก ๆ ทั่วไป

หนังสือชุดนี้บรรจุข้อความไว้น้อย เพราะมุ่งไปในทางนำเด็ก
 ไปสู่ความรู้เป็นส่วนสำคัญ และการทำแบบฝึกหัดนั้น ครูผู้สอน
 ควรจะได้พลิกแพลงเอาเองตามโอกาสที่ผ่านไปทุกคราว.

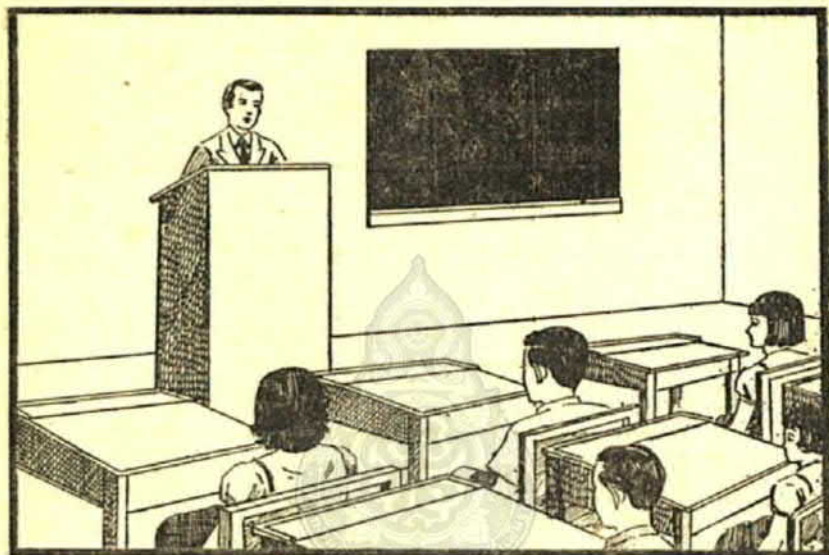
โชค ศุภนิพนธ์

บัญชีเรื่อง

		หน้า
บทที่ 1	จำนวน เลข 3 หลัก	1
บทที่ 2	นับเงิน	12
บทที่ 3	บวกเลขจำนวน	15
บทที่ 4	บวกเลข สองหลัก และ สามหลัก	21
บทที่ 5	ลบเลขจำนวน	23
บทที่ 6	คูณ	28
บทที่ 7	สูตรคูณ	31
บทที่ 8	คูณเลข ด้วย ตัวคูณ ที่ เป็น หลักหน่วย	34
บทที่ 9	หาร หรือ แบ่ง	36
บทที่ 10	คูณ กับ บวก	41
บทที่ 11	คูณ เลข สองหลัก หลักหน่วย เป็น 0	45
บทที่ 12	หาร อย่าง มีเศษ	57
บทที่ 13	การ แบ่งวัน เป็น ชั่วโมง นาที และ วินาที	64
บทที่ 14	วิธี คิด ราคา ของ	84

บทที่ 1

เปิดภาคใหม่

“สวัสดี ค่ะ, คุณ ครู”

“สวัสดี ขอ รับ, คุณ ครู”

ครู “สวัสดี ทุก คน”

ครู พูด ต่อ ไป “ปี นี้ เธอ ได้ ขึ้น มา เรียน ชั้น ประถม
สอง แล้ว” วัน นี้ เรา จะ ได้ เริ่ม เรียน เลข จำ นวน ต่อ ไป

ครู บอก ว่า, “เธอ เคย เรียน เลข 1 ถึง 100 มา แล้ว
คราว นี้ เรา เรียน เลข กัน ให้ มาก กว่า นั้น ต่อ ไป อีก เรา เรียน
เลข มา สาม หลัก”

หลัก ร้อย

หลัก สิบ

หลัก หน่วย

35, 36, 37

หมายความว่า 30 กับ 5,

30 กับ 6,

30 กับ 7

สิบ	หน่วย
3	5
3	6
3	7

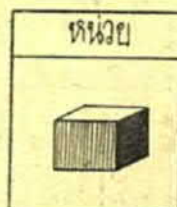
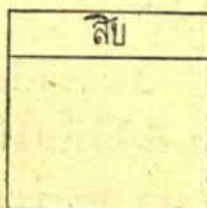
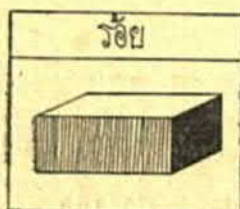
เลข 100 คือ

ร้อย	สิบ	หน่วย
1	0	0

หมายความว่า 0 หน่วย

0 สิบ

1 ร้อย

อย่าง น คือ 1 หน่วย 0 สิบ 1 ร้อย

เรา เขียน 101 และ

อ่าน ว่า หนึ่ง ร้อย หนึ่ง

เธอ จง เขียน ลง ไป 152 — 199

เธอ จง ดู เลข ที่ เธอ เขียน

๑๕๑	๑๕๒	๑๕๓	๑๕๔	๑๕๕	๑๕๖	๑๕๗	๑๕๘	๑๕๙	๑๖๐
๑๖๑	๑๖๒	๑๖๓	๑๖๔	๑๖๕	๑๖๖	๑๖๗	๑๖๘	๑๖๙	๑๗๐
๑๗๑	๑๗๒	๑๗๓	๑๗๔	๑๗๕	๑๗๖	๑๗๗	๑๗๘	๑๗๙	๑๘๐
๑๘๑	๑๘๒	๑๘๓	๑๘๔	๑๘๕	๑๘๖	๑๘๗	๑๘๘	๑๘๙	๑๙๐
๑๙๑	๑๙๒	๑๙๓	๑๙๔	๑๙๕	๑๙๖	๑๙๗	๑๙๘	๑๙๙	๒๐๐

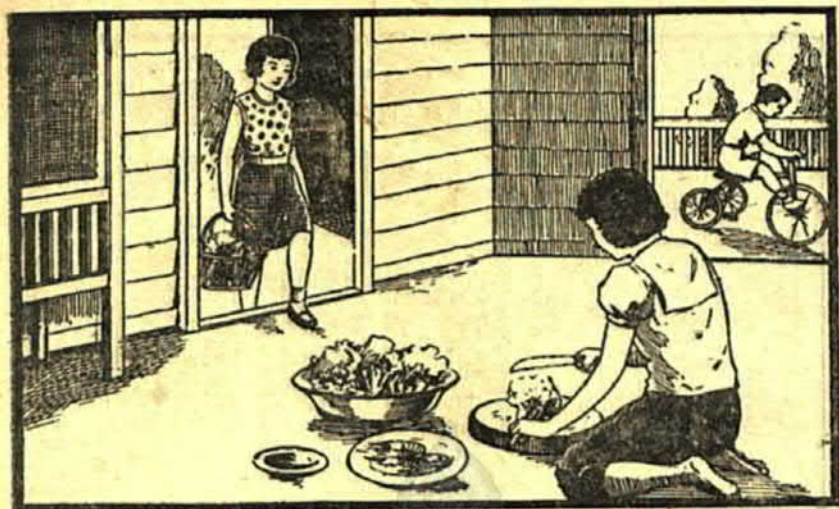
เธอ จง เขียน เลข

หนึ่ง ร้อย ห้า, หนึ่ง ร้อย สิบ หก

หนึ่ง ร้อย สี่สิบ เก้า, หนึ่ง ร้อย เก้าสิบ เก้า

เธอ จง เขียน เป็น หนึ่ง สี่

103, 121, 130, 166, 189

เล่นขายของ

วันนี้เป็นวันเสาร์ เด็กเล่นขายของในห้อง เด็ก ๆ
 เอาของมาจากบ้านบ้าง เด็กบางคนเขียนเป็นรูปของ
 สำหรับขายหลอด ๆ บ้าง

1. เธอจะบอกราคาของ

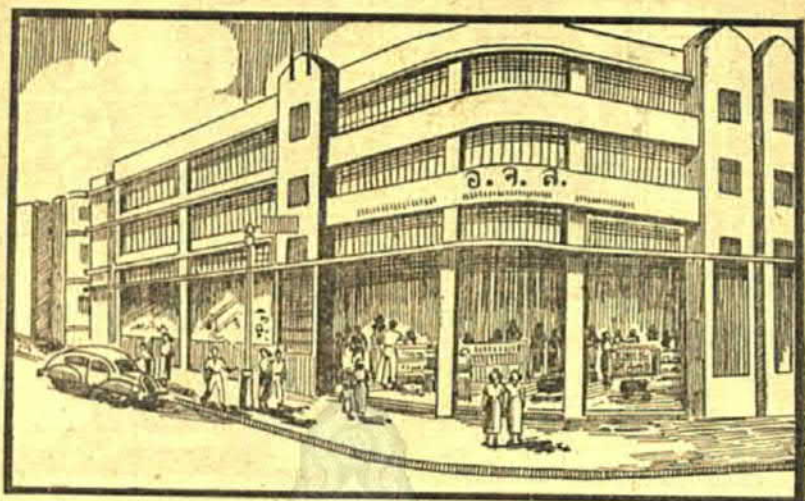
ตุ๊กตา, ฟุตบอล, หม้อแกง, เต้า, พัด, กระต่าย,
 รถยนต์, จักรยาน, กล้วย, ฝรั่ง, เสอ

2. เธอจะเขียนชื่อของสามอย่างที่เราจะซื้อ

3. เธอชอบขายอะไร ?

4. เธอซื้อสมุดดินสอที่ร้านไหน ?

5. สมุดปกอ่อนเล่มละ 90 สตางค์ ดินสอดำแท่งละ
 75 สตางค์ แพงไหม ?

เด็กซื้อของ

หนูอายุ 8 ปี หนูซื้อของได้แล้ว แม่ของหนูให้เงิน
20 บาท ไปซื้อของกิน

หนูซื้อ	หมู	1 กิโลกรัม	7 บาท 50 สตางค์
	ปลาช่อน	1 ตัว	6 บาท 25 สตางค์
	ไข่เบ็ด	6 ฟอง	2 บาท 25 สตางค์

หนูเหลือเงินเท่าไร ?

7 50

6 + 25 +

2 25

15 บาท, 100 สตางค์ = 1 บาท

รุ่ง เข้า ธนุ ไป โรงเรียน แม่ ให้ เอา เงิน 100 บาท ไป
ชำระ ค่า เล่า เรียน 75 บาท แม่ บอก ให้ รับ ใบเสร็จ และ
เงิน ทอน ด้วย ธนุ คง เอา เงิน ไป กิน แม่ ทำ ไ้ไร ?

เลข 200 ขึ้นไป

เธอ จง อ่าน เลข เพิ่มขึ้น คราว ละ 1

๒๐๑	๒๐๒	๒๐๓	๒๐๔	๒๐๕	๒๐๖	๒๐๗	๒๐๘	๒๐๙	๒๑๐
๒๑๑	๒๑๒	๒๑๓	๒๑๔	๒๑๕	๒๑๖	๒๑๗	๒๑๘	๒๑๙	๒๒๐
๒๒๑	๒๒๒	๒๒๓	๒๒๔	๒๒๕	๒๒๖	๒๒๗	๒๒๘	๒๒๙	๒๓๐
๒๓๑	๒๓๒	๒๓๓	๒๓๔	๒๓๕	๒๓๖	๒๓๗	๒๓๘	๒๓๙	๒๔๐
๒๔๑	๒๔๒	๒๔๓	๒๔๔	๒๔๕	๒๔๖	๒๔๗	๒๔๘	๒๔๙	๒๕๐

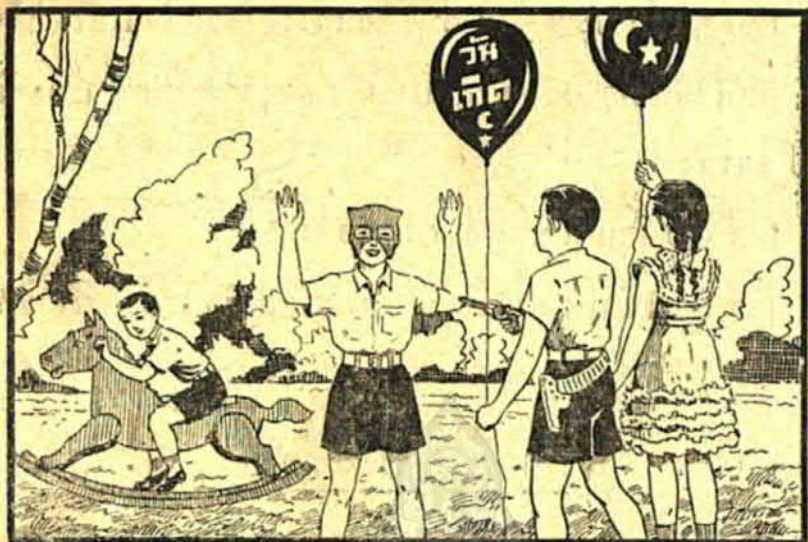
เธอ จง เขียน เลข ใน ที่ว่าง

๓๐๐	๓๑๐	๓๒๐	๓๓๐	๓๔๐	๓๕๐	๓๖๐	๓๗๐	๓๘๐	๓๙๐
๔๐๐	๔๑๐	๔๒๐	๔๓๐	๔๔๐		๔๖๐	๔๗๐		๔๙๐
๕๐๐		๕๒๐	๕๓๐		๕๕๐	๕๖๐		๕๘๐	๕๙๐
๖๐๐	๖๑๐	๖๒๐		๖๔๐	๖๕๐		๖๗๐	๖๘๐	
๗๐๐	๗๑๐		๗๓๐		๗๕๐	๗๖๐		๗๘๐	๗๙๐
๘๐๐		๘๒๐		๘๔๐		๘๖๐	๘๗๐		๘๙๐
๙๐๐	๙๑๐								๙๙๐

๕
การซื้อของ

ให้ เงิน เขา	ซื้อ	เงิน ทอน
10 บาท	6 บาท 50 สตางค์	?
5 บาท	4 บาท 50 สตางค์	?
20 บาท	17 บาท 20 สตางค์	?
20 บาท	9 บาท 85 สตางค์	?
100 บาท	26 บาท 60 สตางค์	?
100 บาท	60 บาท 50 สตางค์	?

ให้ เงิน เขา	เงิน ทอน	ซื้อ
10 บาท	1 บาท 25 สตางค์	?
20 บาท	8 บาท 50 สตางค์	?
20 บาท	15 บาท 75 สตางค์	?
100 บาท	75 บาท — สตางค์	?
100 บาท	50 บาท — สตางค์	?
100 บาท	66 บาท — สตางค์	?

วันเกิดฝาแฝด

ดาว กับ เตือน เป็น ลูก ฝาแฝด อายุ ครบ 9 ปี วัน นี้
พ่อ แม่ ของ ดาว กับ เตือน เชิญ เด็ก ๆ ข้าง บ้าน มา 18 คน เป็น
เด็ก หญิง 11 คน เด็ก ชาย มา ใน วัน เกิด ก็ คน ?

แม่ ของ ดาว กับ เตือน ทำ ไอศกรีม 2 ถัง ๆ หนึ่ง ตัก ใส่ ถ้วย
ได้ 10 ถ้วย

พ่อ ของ ดาว กับ เตือน ตัด ขนม ก้อน ใหญ่ ออก เป็น 20 ชิ้น
และ แจก ขนม สอด ไม้ ขนม ตาล คน ละ 2 ห่อ ขนม สด ไม้
คน ละ 1 อัน

เด็ก ๆ เล่น มอญ ซ่อน ผ้า, โยนห่วง, ช้าง ชิง และ อื่น ๆ
ตอน เย็น พ่อ ของ ดาว กับ เดือน ฉาย ภาพ ยนตร์ เรื่อง นิทาน

อิ สป ๘ เรื่อง

เธอ เคย อ่าน นิทาน อิ สป หรือ ยัง ?

เธอ ขอ ให้ คุณ ครู เล่า นิทาน อิ สป สัก เรื่อง หนึ่ง ซิ ?

เรื่องที่ เรา เรียน ต่อไป

เธอ จง ดู วิ ธี ลบ เลข ต่อ ไป นี้ เธอ จง บอก ด้วย
ว่า เหตุ ใด เธอ จึง ลบ เลข เธอ ลอง ทำ ใน กระ ดาน
ชนวน ดู ด้วย

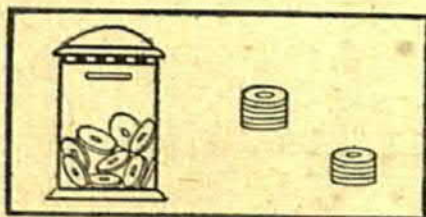
1. ธนุ ลบ ลูก หนึ่ง ๒๕ ครั้ง และ มะลิ ลบ ได้ ๒๐ ครั้ง โดย
ไม่ ตาย เลข ใด ลบ ได้ มาก กว่า ? มะลิ ลบ ลูก หนึ่ง
ได้ น้อย กว่า ธนุ กี่ ครั้ง ?
2. อุษยา อายุ ได้ ๘ ปี แม่ ของ อุษยา อายุ ๓๗ ปี อายุ แม่ ลูก
ต่าง กัน เท่า ไร ?
3. แม่ ของ ธนุ ห่อ ข้าว สำหรับ ไป รับ ประทาน ๑๔ ห่อ แล้ว
ห่อ กับ ข้าว ๕ ห่อ แม่ ของ ธนุ ต้อง ห่อ กับ ข้าว อีก กี่ ห่อ ?

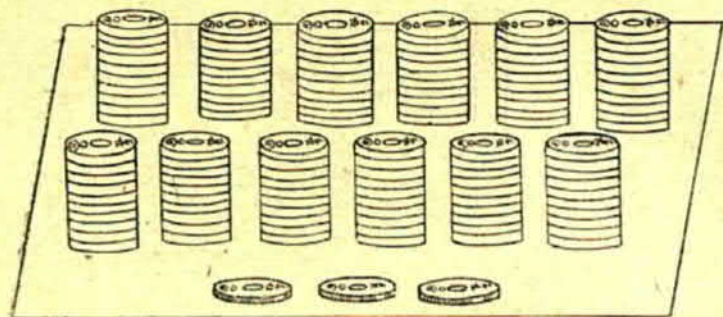
4. ตะปู ตอก ฝา หนึ่ง ตัว หนึ่ง ยาว 8 เซนติเมตร ตะปู ตอก เสา
 หนึ่ง ตัว ยาว 14 เซนติเมตร ตะปู หนึ่ง ตัว ยาว ตะปู
 หนึ่ง ตัว ยาว กว่า กัน เท่าไร ?
5. ชนุ ขาย ผัก สวน กร้ว ได้ 45 สตางค์ ประ เสริฐ ขาย ถั่ว
 ผัก ยาว ได้ 30 สตางค์ ประเสริฐ ได้ เงิน น้อย กว่า เท่าไร ?

๗
บทที่ ๒

นับเงิน

นี่ คือ สตางค์ อัน ละ สิบ ซ้อน กัน อยู่ ธนุ เก็บ ไว้ ใน
 กระป๋อง ออม สิ้น เมื่อ สิ้น เดือน เอา ออก มา นับ เพื่อ นำ ฝาก
 ธนาคาร ออม สิ้น ต่อ ไป

หนึ่ง ตั้ง เป็น เงิน 1 บาท เธอ ช่วย กัน นับ เป็น ตั้ง ๆ ด้วย
 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100, 110, 120

กับ 3 อัน รวม เป็น 123 อัน

หรือ 12 บาท กับ 30 สตางค์

สตางค์ 10 สิบ อัน เท่า กับ 1 บาท

มะลิ เอา เงิน ฝาก แม่ ไว้ 100, 40, 5 บาท รวม เป็น

145 บาท

เธอ นับ เงิน เป็น ไหม ?

บทที่ 3

บวกเลขจำนวน

นั่น ทา อ่าน หนังสือ 136 หน้า อีก เล่ม หนึ่ง นั้น ทา อ่าน จบ
เหมือน กัน หนังสือ 219 หน้า นั้น ทา อ่าน หนังสือ รวม กี่ หน้า ?

(1)
$$\begin{array}{r} 136 \\ 219 \\ \hline 5 \end{array}$$
 +

บวก หน่วย เสีย ก่อน 6 ได้ 15 คือ 1
สิบ กับ 5 เอาสิบ ยก ไป รวม กับ

(2)
$$\begin{array}{r} 136 \\ 219 \\ \hline 55 \end{array}$$
 +

$\begin{array}{r} 3 \\ 1 \end{array}$ เป็น $\begin{array}{r} 4 \\ 1 \end{array}$ เป็น 5

(3)
$$\begin{array}{r} 136 \\ 219 \\ \hline 355 \end{array}$$
 +

ต่อ ไป เชอ รวม หลักร้อย $\begin{array}{r} 1 \\ 2 \end{array}$ เป็น 3
นั่น ทา อ่าน หนังสือ 355 หน้า

1. เรอ จง คูลล บวก ว่า ทำ ได้ อย่าง ไร ?

123	250	365	849	290
+	+	+	+	+
<u>469</u>	<u>435</u>	<u>550</u>	<u>118</u>	<u>285</u>
<u>592</u>	<u>685</u>	<u>915</u>	<u>967</u>	<u>575</u>

เรอ จง บวก เลข ต่อ ไป น้:-

408	209	342	567	105
+	+	+	+	+
<u>255</u>	<u>359</u>	<u>219</u>	<u>324</u>	<u>817</u>

234	356	428	525	620
+	+	+	+	+
<u>439</u>	<u>227</u>	<u>345</u>	<u>369</u>	<u>209</u>

228	247	559	280	361
+	+	+	+	+
<u>768</u>	<u>448</u>	<u>315</u>	<u>468</u>	<u>596</u>

อุษา อ่าน หนังสือ ได้ 270 หน้า แล้ว ไป อ่าน อีก
เล่ม หนังสือ ได้ 188 หน้า เธอ ทราบ ไหม ว่า อุษา อ่าน หนังสือ
ทั้งหมด กี่ หน้า ?

(1)
$$\begin{array}{r} 270 \\ + 188 \\ \hline 8 \end{array}$$
 เธอ รวม $\overset{0}{8}$ ได้ 8 เขียน 8 ลงไว้

(2)
$$\begin{array}{r} 270 \\ + 188 \\ \hline 58 \end{array}$$
 เธอ รวม $\overset{7}{8}$ ได้ 15 เขียน 5 ลงไว้
มี 1 ร้อย ชั่ง ยก ไป รวม กับ หลัก ร้อย

(3)
$$\begin{array}{r} 270 \\ + 188 \\ \hline 458 \\ \hline \hline \end{array}$$
 คราว นี้ รวม หลัก ร้อย $\overset{2}{1}$ รวม กับ 1 ร้อย
เป็น 400 เขียน 4 ลงไว้
อย่า อ่าน หนังสือ ได้ 458 หน้า

1. เธอ จง ดู ผล บวก ว่า ทำ ได้ อย่างไร

$\begin{array}{r} 321 \\ + 490 \\ \hline 811 \\ \hline \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 280 \\ + 370 \\ \hline 650 \\ \hline \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 178 \\ + 350 \\ \hline 528 \\ \hline \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 185 \\ + 133 \\ \hline 318 \\ \hline \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 450 \\ + 475 \\ \hline 925 \\ \hline \hline \end{array}$
--	--	--	--	--

เธอ จง บวก เลข ต่อ ไป นี้:-

$\begin{array}{r} 234 \\ + 450 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 339 \\ + 430 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 352 \\ + 267 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 497 \\ + 122 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 515 \\ + 393 \\ \hline \end{array}$
---	---	---	---	---

$$\begin{array}{r}
 3. \quad \begin{array}{r} 175 \\ + \\ \hline 692 \end{array} \quad \begin{array}{r} 505 \\ + \\ \hline 606 \end{array} \quad \begin{array}{r} 294 \\ + \\ \hline 340 \end{array} \quad \begin{array}{r} 690 \\ + \\ \hline 432 \end{array} \quad \begin{array}{r} 755 \\ + \\ \hline 151 \end{array}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 4. \quad \begin{array}{r} 480 \\ + \\ \hline 385 \end{array} \quad \begin{array}{r} 150 \\ + \\ \hline 294 \end{array} \quad \begin{array}{r} 350 \\ + \\ \hline 255 \end{array} \quad \begin{array}{r} 460 \\ + \\ \hline 347 \end{array} \quad \begin{array}{r} 760 \\ + \\ \hline 174 \end{array}
 \end{array}$$

ข้อ ๒๖ ถาม ควร คิด

ข้อ ถาม ดัง ต่อ ไป นี้ เป็น การ บวก หรือ ลบ ? เธอ จง
บอก มา ให้ ทราบ เป็น ข้อ ๆ แล้ว ลอง ตั้ง เลข มา ให้ ดู สัก ๕ ข้อ

1. ธนู มี ถั่ว ถั่ว ๑๕ เม็ด ธนู กิน ไป ๒๗ เม็ด เหลือ ถั่ว กี่ เม็ด
2. มะลิ อายุ ได้ ๑ ปี พี่สาว ของ ลำดวน อายุ ๑๗ ปี ใคร
แก่ กว่า กัน มะลิ อายุ น้อย กว่า เท่า ไหร่ ?
3. ประเสริฐ ทำ เลข ๒๔ ข้อ ประเสริฐ ทำ เสร็จ แล้ว ๑๘ ข้อ
ยัง เหลือ กี่ ข้อ ?
4. พ่อ ของ ธนู เดิน ทาง ไป อยู่ชยา เมื่อ เช้า ขึ้น รถ ขนตร
ไป ๒๕ กิโลเมตร แล้ว ขึ้น รถ ไฟ ไป ๔๔ กิโลเมตร
พ่อ ของ ธนู ไป ได้ ไกล เท่า ไหร่ ?
5. ธนู พรวน ดิน ร่อง ดอกไม้ ได้ ๗ ร่อง ประเสริฐ พรวน ดิน
ได้ ๑ ร่อง สอง คน พรวน ดิน ได้ กี่ ร่อง ?

อุษา อ่าน หนังสือ ได้ 355 หน้า นันทา อ่าน ได้ 458 หน้า

สอง คน อ่าน หนังสือ ได้ 813 หน้า

(1)
$$\begin{array}{r} 355 \\ + 458 \\ \hline 813 \end{array}$$
 เอา $\frac{5}{8}$ รวม กัน ได้ 13 เขียน 3 ลง ไว้

(2)
$$\begin{array}{r} 355 \\ + 458 \\ \hline 18 \end{array}$$
 เสร็จ รวม $\frac{5}{5}$ ได้ 10 กับ 1 เป็น 11
เขียน 1 ลง ไว้

(3)
$$\begin{array}{r} 355 \\ + 458 \\ \hline 813 \\ \hline \hline \end{array}$$
 คราว น รวม หลัก ร้อย $\frac{8}{1}$ เป็น 7 ร้อย
กับ อีก 1 ร้อย เป็น 8 ร้อย
สอง คน อ่าน หนังสือ ได้ 813 หน้า

1. เสร็จ จง ดู ว่า ผล บวก ถูก หรือ ไม่

$$\begin{array}{r} 145 \\ + 367 \\ \hline 512 \\ \hline \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 234 \\ + 398 \\ \hline 632 \\ \hline \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 355 \\ + 268 \\ \hline 623 \\ \hline \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 145 \\ + 369 \\ \hline 514 \\ \hline \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 548 \\ + 293 \\ \hline 841 \\ \hline \hline \end{array}$$

เลข จง บวก เลข ต่อไปนี้ :-

2.	285	328	469	729	194
	⁺	⁺	⁺	⁺	⁺
	<u>376</u>	<u>185</u>	<u>263</u>	<u>135</u>	<u>498</u>

3.	166	295	397	188	456
	⁺	⁺	⁺	⁺	⁺
	<u>366</u>	<u>386</u>	<u>214</u>	<u>294</u>	<u>654</u>

บทที่ 4

บวก เลข สอง หลัก กับ สาม หลัก

หนู สะ สม แสตมป์ เก่า ไว้ 168 ดวง หนู ขอ เพื่อน ได้ อีก 36 ดวง หนู มี แสตมป์ เก่า กี่ ดวง ?

(1)
$$\begin{array}{r} 168 \\ + 36 \\ \hline \end{array}$$
 ครั้ง แรก บวก จำนวน หน่วย ก่อน

$$\begin{array}{r} 8 \\ + 6 \\ \hline 14 \end{array}$$
 เขียน 4 ลง ไว้
 คง มี 1 สิบ ยก ไป บวก 6 สิบ เป็น 7 สิบ

(2)
$$\begin{array}{r} 168 \\ + 36 \\ \hline \end{array}$$
 บวก จำ นวน สิบ
$$\begin{array}{r} 7 \\ + 3 \\ \hline 10 \end{array}$$
 ได้ 10 เขียน 0 ลง ไว้
 เพราะ มี หลัก ร้อย ข้าง หน้า อีก
 คง มี 1 ร้อย เหลือ ยก ไป บวก จำ นวน ร้อย

(3)
$$\begin{array}{r} 168 \\ + 36 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 1 \\ \hline 2 \end{array}$$
 เป็น 2 เขียน 2 ลง ไว้

$$\begin{array}{r} 204 \\ \hline \end{array}$$
 หนู มี แสตมป์ เก่า 204 ดวง

1. เรอ จง ตู ผล บวก

225	259	285	350	405	424
96 ⁺	44 ⁺	8 ⁺	9 ⁺	8 ⁺	96 ⁺
<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
<u>321</u>	<u>303</u>	<u>293</u>	<u>359</u>	<u>413</u>	<u>520</u>

เรอ จง บวก เลข ต่ อ ไป น้ :-

2.	287	329	399	405	509
	76 ⁺	197 ⁺	360 ⁺	98 ⁺	29 ⁺
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>

3.	680	718	796	812	896
	178 ⁺	9 ⁺	36 ⁺	139 ⁺	37 ⁺
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>

1. เรอ จง ค ผล ลบ ต่อ ไป น :-

471	482	724	890	987
<u>365</u>	<u>409</u>	<u>406</u>	<u>688</u>	<u>345</u>
<u>106</u>	<u>73</u>	<u>318</u>	<u>202</u>	<u>642</u>

เรอ จง ทำ เลข ต่อ ไป น :-

2.	244	108	391	480	526
	<u>208</u>	<u>52</u>	<u>349</u>	<u>272</u>	<u>509</u>
3.	33	385	466	765	986
	<u>25</u>	<u>308</u>	<u>439</u>	<u>567</u>	<u>388</u>
4.	87	94	170	281	323
	<u>5</u>	<u>86</u>	<u>126</u>	<u>208</u>	<u>248</u>
5.	90	621	810	900	916
	<u>62</u>	<u>295</u>	<u>651</u>	<u>400</u>	<u>866</u>

ใน โรงเรียน น มี เด็ก 504 คน เป็น เด็ก หญิง 281 คน

จง บอก ว่า มี เด็ก ชาย กี่ คน ?

(1)
$$\begin{array}{r} 504 \\ - 281 \\ \hline 8 \end{array}$$

4 ได้ 3 เขียน 3 ลง ไป
1

(2)
$$\begin{array}{r} 504 \\ - 281 \\ \hline 23 \end{array}$$

0 เอา 500 แยก เป็น 400 กับ 100
8 เมื่อ เอา 80 หัก ออก ได้ 20
เขียน 2 ลง ไว้

(3)
$$\begin{array}{r} 504 \\ - 281 \\ \hline 223 \\ \hline \end{array}$$

5 เป็น 4 ได้ 2 คง เขียน 2 ลง ไว้
2
มี นัก เรียน ชาย 223 คน

1. เรอ จง ดู ผล ลบ เลข ต่อ ไป น

212	536	605	728	765
<u>120</u>	<u>476</u>	<u>533</u>	<u>384</u>	<u>580</u>
92	60	72	344	185
<u>=</u>	<u>=</u>	<u>=</u>	<u>=</u>	<u>=</u>

เรอ จง หา ผล ลบ:—

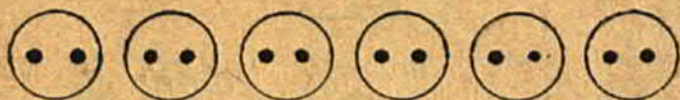
2.	155	214	311	396	453
	<u>101</u>	<u>174</u>	<u>261</u>	<u>218</u>	<u>370</u>
3.	325	324	506	739	759
	<u>171</u>	<u>132</u>	<u>375</u>	<u>560</u>	<u>266</u>
4.	119	384	444	655	905
	<u>55</u>	<u>218</u>	<u>150</u>	<u>565</u>	<u>821</u>

เว็ม คน

1. เรอ จง นับ กราว ละ คู่ ตั้ง แต่ 0 ถึง 20 เรอ เขียน ลง ใน สมุด ลง ไป ด้วย
2. เรอ จง นับ กราว ละ ห้า ตั้ง แต่ 5 ถึง 50 แล้ว เขียน ลง ใน สมุด ด้วย
3. เรอ จง นับ กราว ละ สิบ ตั้ง แต่ 10 ถึง 100 แล้ว เขียน ลง ใน สมุด ด้วย

4. เธอ จง นับ คราว ละ ยี่สิบ ห้า ตั้ง ตั้งแต่ 25 ถึง 200 แล้ว
เขียน ลง ใน สมุด ด้วย

5. ใน วงกลม แดง มี จุด เขียว สอง จุด

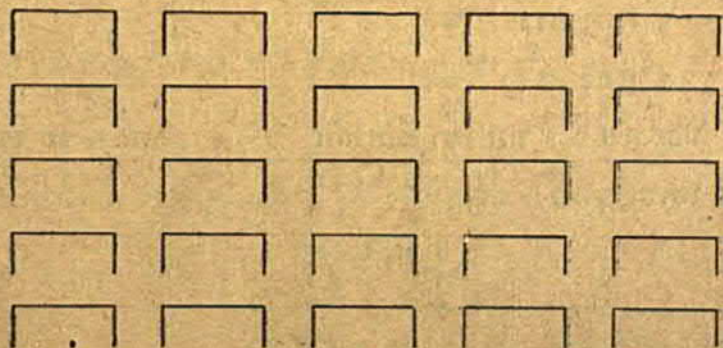
- ก. เธอ นับ ได้ กี่ วง ?
ข. สอง วงกลม มี กี่ จุด ?
ค. หก วงกลม มี กี่ จุด ?

6. ใน วงกลม แดง มี จุด เขียว ห้า จุด

- ก. เธอ นับ ได้ กี่ วง ?
ข. สาม วงกลม มี กี่ จุด ?
ค. ห้า วงกลม มี กี่ จุด ?

7. ห้อง น มี โต๊ะ เรียง 5 แถว ๆ ละ 5 ตัว เป็น โต๊ะ กี่ ตัว ?

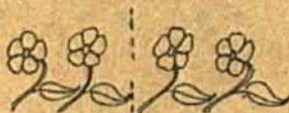

บทที่ 6

คุณ

๒

๒ สอง ครั้ง
เป็น ๔

๓

๓ สอง ครั้ง
เป็น ๖

๕

๕ สอง ครั้ง
เป็น ๑๐

๑. เรือ จง ตอบ ข้อ ถาม

๔ สอง ครั้ง =?

๑๐ สอง ครั้ง =?

๘ สอง ครั้ง =?

๗ สอง ครั้ง =?

๒. คุณ คือ วิ ธี ทบ เข้า ด้วย กัน
หลาย ๆ ครั้ง เช่น

แทน ที่ จะ รวม เข้า

$$3 \times 4 = 12$$

$$3 + 3 + 3 + 3 = 12$$

๓. ๑๐ สี่ ครั้ง เป็น เท่า ไร ?

๒ สาม ^๕ ครัง
เป็น 6

๒ ห้า ^๕ ครัง
เป็น 10

3 สอง ^๕ ครัง หรือ 3 ^๔ คุณ ด้วย 2 เป็น 6

$$\begin{array}{r} 3 \\ 2 \times \\ \hline 6 \\ = \end{array}$$

2 สาม ^๕ ครัง หรือ 2 ^๔ คุณ ด้วย 3 เป็น 6

$$\begin{array}{r} 2 \\ 3 \times \\ \hline 6 \\ = \end{array}$$

เรา คุณ ด้วย เลข เท่าไร ก็ เท่า กับ เอา ตัว ดัง บวก กัน เท่า นั้น

เช่น 3 สอง ^๕ ครัง

$$\begin{array}{r} 3 \\ 3 + \text{ หรือ } 2 \times \\ \hline 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \\ 2 \times \\ \hline 6 \\ = \end{array}$$

และ ๒ ห้า ^๕กรง $\begin{array}{r} 2 \\ 2 \\ 2 \\ 2 \\ 2 \\ \hline 10 \\ \hline \hline \end{array} + \text{หรือ} \begin{array}{r} 2 \\ 5 \\ \hline 10 \\ \hline \end{array} \times$

ในการ คำนวณ เรา ใช้ กา ทบาท ขวาง $\times$ เป็น เครื่อง บอก

๗ บทที่ 7

สูตรคูณ

๒

1	2
2	4
3	6
4	8
5	10
6	12
7	14
8	16
9	18
10	20
11	22
12	24

หรือ

๒

1	๒	๒
2	๒	๔
3	๒	๖
4	๒	๘
5	๒	๑๐
6	๒	๑๒
7	๒	๑๔
8	๒	๑๖
9	๒	๑๘
10	๒	๒๐
11	๒	๒๒
12	๒	๒๔

สูตรคูณ อ่านดังนี้

๒	หนึ่ง	๒	๒
๒	สอง	๒	๔
๒	สาม	๒	๖

การ เล่น แข่ง ขัน เน็ต บอล ถ้า เรา โยน ลูก ไม่ ลง ห่วง เลข
ก็ ไม่ได้ แต้ม เรียก ว่า ได้ 0 (ศูนย์) เมื่อ เปลี่ยน ข้าง แล้ว ก็
โยน ไม่ ลง ห่วง อีก ได้ 0 รวม เล่น 2 แดน ได้ $\frac{0}{0} + \frac{0}{0}$ ก็ ศูนย์
สอง ครั้ง หรือ $\frac{0}{2} \times$
 $\frac{0}{0}$
 $=$

0 คูณ กับ เลข ตัว ใด ก็ ได้ 0 เพราะ 0 แปล ว่า ไม่ มี
อะ ไร อยู่ เลย

0	1	2	3	4				
$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$				
2	2	2	2	2				
—	—	—	—	—				
0	2	4	6	8				
=	=	=	=	=				
5	6	7	8	9	10	11	12	
$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	
2	2	2	2	2	2	2	2	
—	—	—	—	—	—	—	—	
10	12	14	16	18	20	22	24	
=	=	=	=	=	=	=	=	

สูตร คูณ

สูตร คูณ นั้น เกิด จาก การ คิด ซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง จน จำ
ขึ้น ใจ ได้ เอง เช่น นัก เรียน นึง แแถว ละ 8 คน สอง แถว เป็น
16 คน หรือ นัก เรียน นึง คู่ กัน บน ม้า นึง 8 ตัว จะ เป็น
นักเรียน 16 คน เช่น เดียว กัน

$$\begin{array}{r}
 8 \\
 \times \text{ คือ ตอน แรก} \\
 \hline
 2 \\
 16 \\
 \hline
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 2 \\
 \times \text{ คือ ตอน หลัง} \\
 \hline
 8 \\
 16 \\
 \hline
 \hline
 \end{array}$$

ฉะนั้น การ กลับ ตัว คุณ เป็น ตัว ตั้ง และ กลับ ตัว ตั้ง เป็น ตัว คุณ จะ ไม่ ทำให้ ผล คุณ ผิด กัน เลย

เธอ จง เขียน คู่ ที่ เหมือน กัน ไว้ เป็น คู่ ๆ

$$\begin{array}{ccccccc}
 1 & 4 & 6 & 2 & 2 & 2 & 3 & 2 \\
 \times & \times & \times & \times & \times & \times & \times & \times \\
 \hline
 2 & 2 & 2 & 2 & 1 & 4 & 2 & 2
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccccc}
 7 & 2 & 2 & 2 & 9 & 2 & 2 & 2 \\
 \times & \times & \times & \times & \times & \times & \times & \times \\
 \hline
 2 & 5 & 9 & 7 & 2 & 5 & 3 & 6
 \end{array}$$

เธอ คง เห็น ว่า การ กลับ ตัว คุณ เป็น ตัว ตั้ง และ ตัว ตั้ง เป็น ตัว คุณ ไม่ ทำให้ ผล คุณ ผิด กัน

เธอ คิด ว่า การ กลับ ตัว ตั้ง เป็น ตัว บวก ๆ เป็น ตัว ตั้ง จะ ทำให้ ผล บวก ผิด ไป ไหม ?

บทที่ ๘

คูณ เลข ด้วย ตัว คูณ ที่เป็น หลัก หน่วย

มี ส้มโอ ๒ กระชาดๆ ละ ๑๔ ลูก มี ส้มโอ ทั้งหมด กี่ ลูก?

(๑)	$\begin{array}{r} 14 \\ \times 2 \\ \hline 8 \end{array}$	เวลา คุณ เธอ คุณ จาก ทาง ขวา ก่อน
จง ดู $\overset{4}{2} \times \overset{4}{2}$ คือ $\overset{4}{2} \times \overset{4}{2}$ หน่วย ได้ ๘ หน่วย
เขียน ๘ ลง ไว้
(๒)	$\begin{array}{r} 14 \\ \times 2 \\ \hline 28 \\ \hline \end{array}$	ขึ้น ต่อ มา $\overset{1}{2} \times \overset{1}{2}$ คือ $\overset{1}{2} \times \overset{1}{2}$ สิบ ได้ ๒ สิบ
เขียน ๒ ตรง หลัก สิบ
ดังนั้น มี ส้มโอ อยู่ ๒๘ ลูก

วิธี ตรวจสอบ

$\begin{array}{r} 14 \\ + 14 \\ \hline 28 \\ \hline \end{array}$	เธอ เอา ๑๔ กับ ๑๔ รวม กัน ซึ่ง เท่า กับ คูณ ด้วย ๒ เหมือน กัน
--	--

1. ចេញ ចុង គុណ កណ្ត

12	24	30	50	53	84
×	×	×	×	×	×
<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>
24	48	60	100	106	168

เชอ จง หา ผล คน :-

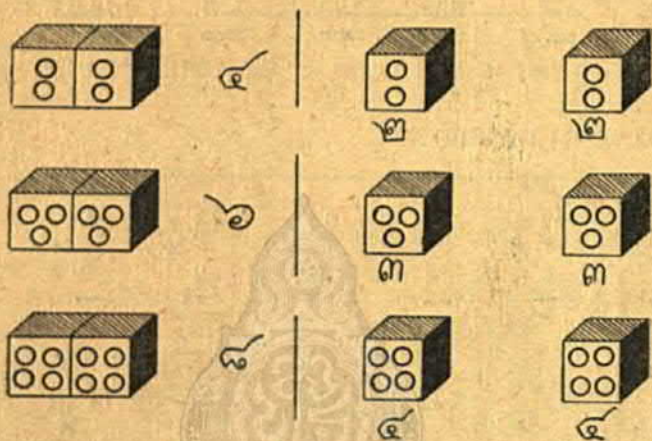
$$\begin{array}{ccccccc} 2. & 20 & 52 & 60 & 65 & 72 & 82 & 91 \\ & \times & \times & \times & \times & \times & \times & \times \\ \hline & 2 & 2 & 2 & 2 & 2 & 2 & 2 \end{array}$$

3. 22 45 54 59 63 74 90
 $\times$ $\times$ $\times$ $\times$ $\times$ $\times$ $\times$
 2 2 2 2 2 2 2

บทที่ ๙

หาร หรือ แบ่ง

1. 4 แบ่ง สอง ส่วน เท่า ๆ กัน ได้ ส่วน ละ ๒
 6 แบ่ง สอง ส่วน เท่า ๆ กัน ได้ ส่วน ละ ๓
 8 แบ่ง สอง ส่วน เท่า ๆ กัน ได้ ส่วน ละ ๔
2. หาร คือ วิธี แบ่ง ออก ตาม ส่วน ที่ ต้อง การ

$$4 \div 2 = 2$$

$$6 \div 2 = 3$$

$$8 \div 2 = 4$$

3. 10 หาร ด้วย 2 ได้ เท่า ไร ?
4. ใน การ แบ่ง หรือ หาร เรา ใช้ เครื่อง แสดง ไว้ ดัง นี้ ÷

วิธีแบ่ง

วันนี้ ครู มณี สอน วิธี หาร ครู ใช้ ลูก หิน

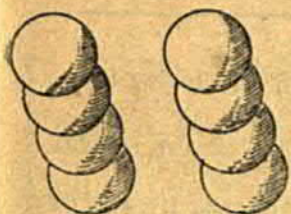
ครู วาง ลูก หิน เป็น คู่ ๆ รวม

8 ลูก ที่ ครู วาง ลูก หิน

อย่าง นี้ แสดง ให้ เห็น ว่า

ถ้า หยิบ ลูก หิน ไป คราว ละ

2 ลูก เธอ จะ หยิบ ได้ กี่ ครั้ง ?

อีก วิธี หนึ่ง

แบ่ง ลูก หิน ออก เป็น

สอง กอง เท่า ๆ กัน

กอง หนึ่ง จะ มี กี่ ลูก ?

เมื่อ เขียน เป็น ตัว เลข เธอ จะ เห็น ได้ ดัง นี้

$$8 \div 2 = 4$$

$$8 \div 4 = 2$$

เธอ จง หาร เลข ต่อ ไป นี้

$$6 \div 2 = ?$$

$$10 \div 5 = ?$$

$$20 \div 5 = ?$$

$$20 \div 10 = ?$$

$$40 \div 10 = ?$$

หาร เลข ด้วย ตัว หาร ที่เป็น หลัก หน่วย

มี ลูก ไข่ 28 ตัว ถ้า เธอ จะ แบ่ง ไป ใส่ กรง สอง กรงๆ
ละ เท่าๆ กัน จะ มี ลูก ไข่ กรง ละ กี่ ตัว ?

(1)	$\begin{array}{r} 2 \overline{) 28} \\ 1 \end{array}$	ขึ้น แรก เท่า กับ แบ่ง ลูก ไข่ 20 ตัว เป็น
สอง พวก ได้ พวก ละ สิบ เขียน 1 ลง ไป
(2)	$\begin{array}{r} 2 \overline{) 28} \\ 14 \\ \hline \end{array}$	เหลือ ลูก ไข่ อีก 8 ตัว แบ่ง เป็น สอง พวก
ได้ พวกละ 4 ตัว
ตก ลง แบ่ง ได้ พวก ละ 14 ตัว

ตรวจ สอบ เธอ เอา 14 คูณ ด้วย 2 จะ ได้
คำตอบ 28

1. เธอ จง ดู วิธี หาร

$$\begin{array}{r} 2 \overline{) 40} \\ 20 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \overline{) 50} \\ 25 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \overline{) 66} \\ 33 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \overline{) 82} \\ 41 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \overline{) 90} \\ 45 \\ \hline \end{array}$$

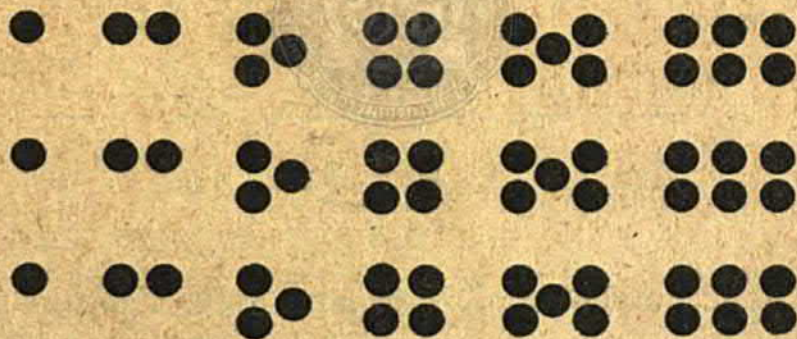
เธอ จง หาร เลข ต่อ ไป นี้ :-

2. $\begin{array}{r} 2 \overline{) 16} \end{array}$ $\begin{array}{r} 2 \overline{) 18} \end{array}$ $\begin{array}{r} 2 \overline{) 36} \end{array}$ $\begin{array}{r} 2 \overline{) 60} \end{array}$ $\begin{array}{r} 2 \overline{) 64} \end{array}$

3. $\begin{array}{r} 2 \overline{) 20} \end{array}$ $\begin{array}{r} 2 \overline{) 48} \end{array}$ $\begin{array}{r} 2 \overline{) 62} \end{array}$ $\begin{array}{r} 2 \overline{) 68} \end{array}$ $\begin{array}{r} 2 \overline{) 74} \end{array}$

4. $\begin{array}{r} 2 \overline{) 24} \end{array}$ $\begin{array}{r} 2 \overline{) 26} \end{array}$ $\begin{array}{r} 2 \overline{) 84} \end{array}$ $\begin{array}{r} 2 \overline{) 86} \end{array}$ $\begin{array}{r} 2 \overline{) 88} \end{array}$

คุณ และ หาร ด้วย สาม

สมมติ ว่า เรา มี ลูกหิน มา กอง ไว้ เท่า กัน 3 กอง ๆ ละ 1
กอง ละ 2 กอง ละ 3 กอง ละ 4 กอง ละ 5 กอง ละ 6 เรา
จะ รวม ลูกหิน เข้า ด้วย กัน ก็ ได้

1	2	3	4	5	6
1 +	2 +	3 +	4 +	5 +	6 +
<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>6</u>
<u>3</u>	<u>6</u>	<u>9</u>	<u>12</u>	<u>15</u>	<u>18</u>

หรือ ใช้วิธี คูณ

1	2	3	4	5	6
×	×	×	×	×	×
<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>3</u>
<u>3</u>	<u>6</u>	<u>9</u>	<u>12</u>	<u>15</u>	<u>18</u>

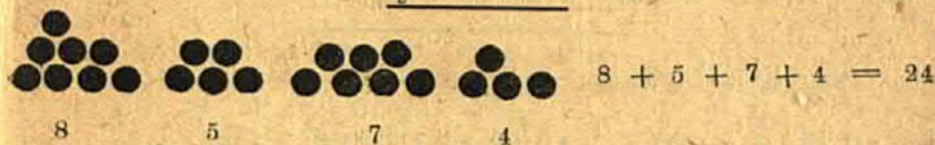
ถ้า หาก เรา รวม กัน เป็น กอง แล้ว แบ่ง ก็ คือ วิธี กลับ
ของการ คูณ

3) 3	3) 6	3) 9	3) 12	3) 15	3) 18
<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>6</u>

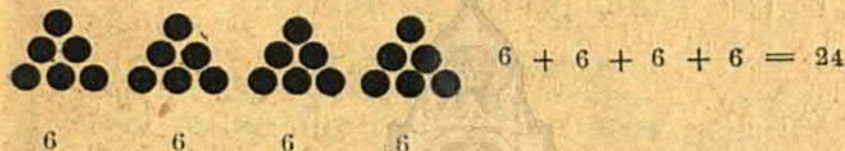
เช่น นี้ หมายความว่า ถ้า เรา มี ลูกหิน 3 ลูก แบ่ง ออก
เป็น 3 กอง จะ ได้ กอง ละ 1 ลูก ถ้า เรา มี ลูกหิน 6 ลูก แบ่ง
ออก เป็น 3 กอง จะ ได้ กอง ละ 2 ลูก เป็น ต้น

บทที่ 10

คูณ กับ บวก

หนู มี ลูกหิน 24 ลูก เขา กอง ไว้ ดัง ข้าง บน

ประเสริฐ มี ลูกหิน 24 ลูก เหมือน กัน แต่ เขา กอง ไว้
กอง ละ เท่า ๆ กัน หรือ $6 \times 4 = 24$

ตัว คูณ ที่ เป็น 2, 4, 8,

เธอ จง ดู ใน ตาราง ที่ มี เลข อยู่

ตัวคูณ	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙
	๒	๔	๖	๘	๑๐	๑๒	๑๔	๑๖	๑๘
	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐	๒๔	๒๘	๓๒	๓๖
	๘	๑๖	๒๔	๓๒	๔๐	๔๘	๕๖	๖๔	๗๒

มากกว่า คูณ ด้วย ๒ เท่า ตัว

มากกว่า คูณ ด้วย ๔ เท่า ตัว

$$2 \times 2 = 4$$

$$4 \times 3 = 12$$

$$8 \times 5 = 40$$

$$2 \times 3 = ?$$

$$4 \times 7 = ?$$

$$8 \times 8 = ?$$

เธอ เข้าใจ ตาราง นี้ หรือ ไม่

เธอ ทำ ได้ ไหม ?

คุณ อย่าง มี ทดสอบไป

สมมุติ เอา รูป ถ่าย เล็ก ๆ ติด สมุด หน้า ละ 15 รูป ถ้า เขา
ติด รูป เท่า นี 3 หน้า จะ เป็น รูป ทั้งหมด กี่ รูป ?

$$\begin{array}{r} (1) \quad 15 \\ \times 3 \\ \hline 45 \end{array}$$

เอา 3 คูณ 5 ได้ 15 หน่วย
15 หน่วย เท่า กับ 5 หน่วย กับ 1 สิบ
เขียน 5 ลง ไว้ 1 สิบ นั้น คิด เอา ไว้
ในใจ ไม่ ทด ไป

$$\begin{array}{r} (2) \quad 15 \\ \times 3 \\ \hline 45 \\ \hline \end{array}$$

ต่อ มา เอา 3 คูณ 1 ได้ 3 สิบ
รวม กับ 1 สิบ เป็น 4 สิบ
เขียน 4 ลง ไว้
รูป ที่ ติด 3 หน้า มี 45 รูป

ตรวจ สอบ

$$\begin{array}{r} 15 \\ 15 \\ + 15 \\ \hline 45 \\ \hline \end{array}$$

1. เรอ จง คู ผล คูณ
20	25	36	68	77
$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$
3	3	3	3	3
60	75	108	204	231

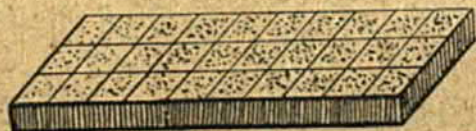
เรอ จง คูณ เลข ต่อ ไป นี้ :-

- 2.
26	29	39	45	70
$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$
3	3	3	3	3

- 3.
50	58	64	85	93
$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$
3	3	3	3	3

หาร หรือ แบ่ง ด้วย สาม

แม่ ของ มะลิ ทำ ข้าว เหนียว แดง ถาด หนึ่ง มะลิ เป็น คน
ตัด ออก เป็น ชิ้น ๆ ดัง ที่ เรอ เห็น รอย ตัด นั้น

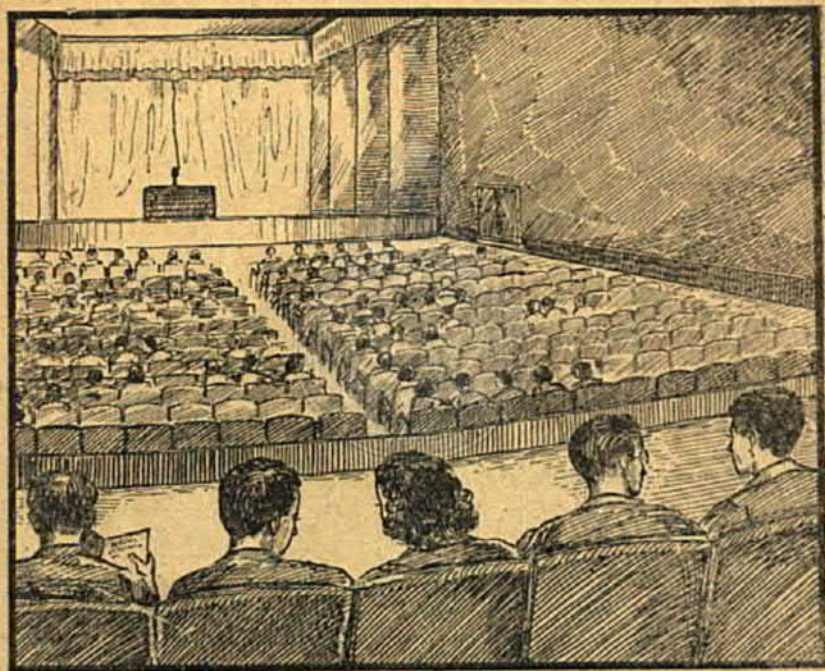

1. เธอ เห็น มะลิ ตัด ขาว เหนียว แดง เอา ไว้ กี่ แผ่น ?
2. ขาว เหนียว แดง แดง ยาว ๆ มี กี่ ชน ?
3. ถ้า เธอ เอา ขาว เหนียว แดง ออก จาก ถาด 12 ชน เธอ
จะ เอา ออก อย่าง ไ่ ?
4. เธอ รับ ประทาน ขาว เหนียว แดง คราว หนึ่ง กี่ ชน ?
5. ขาว เหนียว แดง ชน ละ 25 สตางค์ ถ้า ขอ 3 ชน
กี่ สตางค์ ?
6. ถ้า เธอ ตัด ทาง ยาว 4 แดง จะ ได้ ขาว เหนียว แดง มาก
ขึ้น เท่า ไ่ ?

บทที่ 11

คูณ เลข 2 หลัก ๆ หน่วย เป็น 0

- (1) เมื่อฉันเข้าห้องประชุมเห็นเก้าอี้ 12 แถว ๆ ละ 20 ตัว ดังนั้นครูจัดเก้าอี้ไว้กี่ตัว?

$$20 \times 12 = 2 \text{ สิบ} \times 12 = 24 \text{ สิบ} = 240$$

(1)

$$\begin{array}{r} 12 \\ \times 20 \\ \hline 0 \end{array}$$

ตาม ขรรณ คา เรา ตั้ง ตัว คุณ ไว้ อย่าง ทาง
ซ้าย มือ น้ เอา 0 ไว้ ตรง ลง มา ก่อน เพราะ
ว่า 0 คุณ เลข อะ ไร ก็ ได้ 0

(2)

$$\begin{array}{r} 12 \\ \times 20 \\ \hline 240 \\ \hline \hline \end{array}$$

12×2 ได้ 24 ใส่ เลข 24 หน้า 0

1. เรอ จง ดู ผล คุณ ต่อ ไป น้ :-

$\begin{array}{r} 15 \\ \times 20 \\ \hline 300 \\ \hline \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 18 \\ \times 20 \\ \hline 360 \\ \hline \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 25 \\ \times 20 \\ \hline 500 \\ \hline \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 32 \\ \times 20 \\ \hline 640 \\ \hline \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 41 \\ \times 20 \\ \hline 820 \\ \hline \hline \end{array}$
---	---	---	---	---

2. เรอ จง คุณ เลข ต่อ ไป น้ :-

$\begin{array}{r} 11 \\ \times 20 \\ \hline \\ \hline \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 17 \\ \times 20 \\ \hline \\ \hline \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 20 \\ \times 20 \\ \hline \\ \hline \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 33 \\ \times 20 \\ \hline \\ \hline \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 35 \\ \times 20 \\ \hline \\ \hline \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 36 \\ \times 20 \\ \hline \\ \hline \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 39 \\ \times 20 \\ \hline \\ \hline \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 40 \\ \times 20 \\ \hline \\ \hline \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 44 \\ \times 20 \\ \hline \\ \hline \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 45 \\ \times 20 \\ \hline \\ \hline \hline \end{array}$

คุณ ดิวย 5

มะลิ มี ธนบัตร ใบ ละ 5 บาท อยู่ 27 ใบ เธอ ทราบ ไหม ว่า
มะลิ มี เงิน อยู่ เท่า ไร ?

$$\begin{array}{r} (1) \quad 27 \\ \quad \times 5 \\ \hline 135 \end{array}$$

เอา 5 คูณ
7 หน่วย
ได้ 3สิบ
กับ 5 หน่วย
เขียน 5 ลงไว้

$$\begin{array}{r} (2) \quad 27 \\ \quad \times 5 \\ \hline 135 \\ \hline \hline \end{array}$$

เอา 5 คูณ 2 สิบ
ได้ 10 หรือ 10 สิบ
เป็น 13 สิบ
เขียน 13 หน้า 5

มะลิ มี เงิน อยู่ 135 บาท

1. เธอ จง คำนวณ

$$\begin{array}{r} 13 \\ \times 5 \\ \hline 65 \\ \hline \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 30 \\ \times 5 \\ \hline 150 \\ \hline \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 38 \\ \times 5 \\ \hline 190 \\ \hline \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 113 \\ \times 5 \\ \hline 565 \\ \hline \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 151 \\ \times 5 \\ \hline 755 \\ \hline \hline \end{array}$$

2. เชอ จง ทำ ให้ เป็น ผล สำ เร็จ

$$\begin{array}{r} 26 \\ \times 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 31 \\ \times 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 40 \\ \times 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 48 \\ \times 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 77 \\ \times 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 95 \\ \times 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 192 \\ \times 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 105 \\ \times 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 140 \\ \times 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 182 \\ \times 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 191 \\ \times 5 \\ \hline \end{array}$$

หาว ด้วย 5

พ่อ ถิ่น มี ดิน สอ ดำ 20 แท่ง แบ่ง ให้ ลูก 4 คน เท่า ๆ กัน
ลูก จะ ได้ ดิน สอ ดำ คน ละ กี่ แท่ง ?

คน ที่ หนึ่ง

= 5 แท่ง

คน ที่ สอง

= 5 แท่ง

คน ที่ สาม

= 5 แท่ง

คน ที่ สี่

= 5 แท่ง

$$5 + 5 + 5 + 5 \text{ หรือ } 4 \times 5 = 20$$

$$20 \div 5$$

$$\begin{array}{r} 5 \overline{) 20} \\ \underline{} \\ 4 \\ \underline{} \\ 0 \end{array}$$

$$\underline{\underline{4}}$$

เอา 5 หาร 2 สิบ

ไม่ได้ ต้อง ทำ

เป็น 20 หน่วย

5 หาร ได้ 4 ครั้ง

1. เรอ จง ดู การ หาร

$$\begin{array}{r} 5 \overline{) 50} \\ \underline{10} \\ 0 \end{array} \quad \begin{array}{r} 5 \overline{) 60} \\ \underline{12} \\ 0 \end{array} \quad \begin{array}{r} 5 \overline{) 90} \\ \underline{18} \\ 0 \end{array} \quad \begin{array}{r} 5 \overline{) 560} \\ \underline{112} \\ 0 \end{array}$$

2. เรอ จง หาร เลข ต่อ ไป นี้:—

ก. $155 \div 5$; $255 \div 5$; $355 \div 5$; $850 \div 5$

ข. $205 \div 5$; $305 \div 5$; $100 \div 5$; $65 \div 5$

ค. $105 \div 5$; $360 \div 5$; $455 \div 5$; $995 \div 5$

การ คูณ ด้วย 3, 6 และ 9

เรอ ได้ เรยน การ คูณ มา แล้ว ต่อ ไป นี้ จะ ได้ ให้ เรอ ดู สูตร คูณ อีก ตอน หนึ่ง

ตัวคูณ	{	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙
		๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙
		๒	๔	๖	๘	๑๐	๑๒	๑๔	๑๖	๑๘
		๓	๖	๙	๑๒	๑๕	๑๘	๒๑	๒๔	๒๗
ตัวคูณ	{	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙
		๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙
		๒	๔	๖	๘	๑๐	๑๒	๑๔	๑๖	๑๘
		๓	๖	๙	๑๒	๑๕	๑๘	๒๑	๒๔	๒๗

สอง เท่า ของ 3

สาม เท่า ของ 3

ตา ราง ข้าง บน นี้ แสดง ให้ เห็น ว่า การ คูณ ด้วย 3 ที่ ได้ เรยน มา แล้ว เรา จัด ทำ เป็น ตา ราง สูตร คูณ ขน ด้วย ตน เอง ก็ ได้

$6 = 2 \times 3$ คือ เมื่อ เอา 6 คุณ เลข จำ นวน ได้ เท่า กับ
เอา 3 คุณ ก่อน แล้ว เอา 2 คุณ อีก ครัง หนึ่ง

$9 = 3 \times 3$ คือ เมื่อ เอา 9 คุณ เลข จำ นวน ได้ เท่า กับ
เอา 3 คุณ ก่อน แล้ว เอา 3 คุณ อีก ครัง หนึ่ง

$12 = 3 \times 4$ คือ เมื่อ เอา 12 คุณ เลข จำ นวน ได้ เท่า กับ
เอา 3 คุณ ก่อน แล้ว เอา 4 คุณ อีก ครัง หนึ่ง

เด็ก สาม คน แบ่ง กุ้ง ใหญ่ ที่ ตก ได้ 126 ตัว ระหว่าง กัน
ให้ ได้ เท่า ๆ กัน เด็ก คน หนึ่ง ๆ จะ ได้ กุ้ง ไป คน ละ กี่ ตัว ?

(1)
$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 126} \\ \underline{4} \\ 4 \end{array}$$
 ที่ แรก เอา 3 หาร 1 ร้อย หาร ไม่ ได้
เพราะ ร้อย มี หนึ่ง ร้อย เท่า นั้น ต้อง เอา
3 หาร 12 สิบ ได้ 4 ครัง
เขียน 4 ลง ไว้ ตรง หลัก สิบ

(2)
$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 126} \\ \underline{42} \\ 42 \end{array}$$
 ครัง หลัง $3 \overline{) 6}$ ได้ 2 หน่วย
ดัง นั้น เด็ก คน หนึ่ง ๆ จะ ได้ กุ้ง ไป 42 ตัว

ตรวจสอบ เธอ คุณ
$$\begin{array}{r} 42 \\ \times 3 \\ \hline 126 \end{array}$$
 แสดง ว่า ได้ แบ่ง
โดย ถูก ต้อง แล้ว

1. เรอ จง ค การ แบ่ง หรือ หาร เลข ด้วย 2 และ 3

$$\begin{array}{r} 2 \overline{) 106} \\ \underline{53} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \overline{) 160} \\ \underline{80} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 210} \\ \underline{70} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 246} \\ \underline{82} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 639} \\ \underline{213} \end{array}$$

2. เรอ จง ทำ เลข ต่อ ไป น

$$\begin{array}{r} 2 \overline{) 140} \\ \underline{70} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 96} \\ \underline{32} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \overline{) 602} \\ \underline{301} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 690} \\ \underline{230} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \overline{) 460} \\ \underline{230} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 243} \\ \underline{81} \end{array}$$

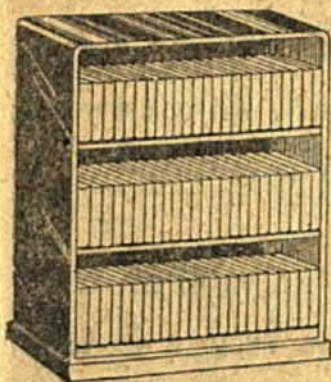
$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 309} \\ \underline{103} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \overline{) 102} \\ \underline{51} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 963} \\ \underline{321} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 493} \\ \underline{164} \end{array}$$

ถ้า เรอ จัด หนังสือ 144 เล่ม วาง ใน หิ้ง 3 หิ้ง เท่า ๆ กัน
เรอ จะ จัด ไว้ หิ้ง ละ กี่ เล่ม ?

(1)

$3 \overline{) 144}$ ที่ แรก เอา 3 หาร 1 ร้อย

$\begin{array}{r} 4 \\ \underline{12} \end{array}$ เพราะ ไม่มี ถึง 300 คือ ง เอา
1 ร้อย ไป รวม กับ 4 สิบ ได้
14 สิบ 3 หาร 14 ได้ 4
เหลือ อีก 2 สิบ

(2)

$3 \overline{) 144}$ เอา 2 สิบ แรก ออก เป็น 20

$\begin{array}{r} 48 \\ \underline{36} \end{array}$ แล้ว รวม กับ 4 หน่วย เอา 3
หาร ได้ 8 หน่วย หรือ 8 เล่ม
จึง ได้ คำ ตอบ หิ้ง ละ 48 เล่ม

ตรวจ สอบ เรอ จง คุณ $\begin{array}{r} 48 \\ 3 \end{array} \times$ แสดง ว่า ได้

แบ่ง โดย $\begin{array}{r} 144 \\ 3 \end{array}$ ถูก ต้อง แล้ว

1. เรือ จง ดู วิ ธี หาร

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 162} \\ \underline{54} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 288} \\ \underline{96} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 270} \\ \underline{90} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 375} \\ \underline{125} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 315} \\ \underline{105} \end{array}$$

2. เรือ จง หาร เลข ต่อ ไป น

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 210} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \overline{) 184} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 285} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \overline{) 802} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 306} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \overline{) 300} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 300} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 969} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 138} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 345} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 567} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 623} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 498} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 810} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 831} \end{array}$$

วัด ความ ร ู้ ของ เรือ

ข้อ ถาม ต่อ ไป น จะ ลอง วัด ความ ร ู้ เดิม ว่า จำ ได้ มาก
เพียง ไດ หรือ ไม่

1. ใน ห้อง เรือน มี ม้า 6 แถว ๆ ละ 8 ตัว เป็น ม้า กี่ ตัว ?
2. แม่ คำ หาบ ส้ม กระ จาด หนึ่ง 160 ผล อีก กระ จาด หนึ่ง
มี 119 ผล ส้ม มาก กว่า กัน อยู่ เท่า ไร ?
3. ปาก กา 6 โหล กี่ ตัว ?
4. น้ำ มัน เบน ซิม ลิตร ละ 1.50 บาท ซื้อ 5 ลิตร เท่า ไไร ?
5. ไม้มรร ทัด อัน ละ 25 สตางค์ ถ้า เรือ ซื้อ มา 6 อัน จะ สิ้น
เงิน เท่า ไไร ?
6. แม่ ไป ซื้อ เนื้อ หมู 3 กิโล กรั่ม ๆ ละ 8 บาท 50 สตางค์
จะ ต้อง จ่าย เงิน เท่า ไไร ?

7. ค่าเล่าเรียน ภาค ละ 75 บาท 3 ภาค เป็น เงิน เท่าไร ?
8. พ่อ ของ เด็ก ชาย ขาญ เข้า นา 45 ไร่ ๆ ละ 20 บาท ต่อ ปี
ปี หนึ่ง ต้อง เสีย ค่า เช่า เท่าไร ?
9. น้ำ ตาล ทวาย ราคา กิโล กรัม ละ 5 บาท 40 สตางค์ ครึ่ง
กิโล กรัม ราคา เท่าไร ?
10. ด.ช. ทวีผล ซื้อ สมุด เล่ม ละ 25 สตางค์ 3 เล่ม กับ ดิน สอ
2 แท่ง แท่ง ละ 40 สตางค์ เขา จะ เสีย เงิน เท่าไร ?
ให้ ซื้อ ละ กระดาษ โกรดได้ 7-8 กระดาษ นับ ว่า ดี แล้ว ใคร
ได้ 9-10 กระดาษ นับ ว่า ดี มาก เธอ ทำ ได้ ก็ ซื้อ และ เธอ ได้ ก็
กระดาษ ?

คุณ เลข 2 หลัก มี ศูนย์ อยู่ท้าย

สวน ทบวง มด แห่ง หนึ่ง มี สม 30 แถว ๆ ละ 12 ต้น มี สม กี่ ต้น ?

$$30 \times 12 = 3 \text{ สิบ} \times 12 = 36 \text{ สิบ} = 360$$

วิธี รวบรวม ทำ ดัง น

(1)

$$\begin{array}{r} 12 \\ \times \\ 30 \\ \hline 0 \\ \hline \end{array}$$

(2)

$$\begin{array}{r} 12 \\ \times \\ 30 \\ \hline 360 \\ \hline \end{array}$$

หลัก หน่วย ไม่ มี อะไร ใส่ 0 ที่ หลัก
หน่วย เพื่อ แสดง ว่า หลัก หน่วย ไม่ มี
และ ต่อ ไป เรา คุณ เฉพาะ หลัก สิบ
เท่า นั้น

3×12 ได้ 36 ใส่ 36 หน้า 0 เพราะ เรา
คูณ กับ หลัก สิบ ดัง ได้ อธิบาย แล้ว
ดังนั้น จึง ปรา กฏ ว่า มี สม อยู่ 360 ต้น

1. เรือ จง คู ผล คูณ

62	32	40	35
$\times$	$\times$	$\times$	$\times$
30	20	50	30
1860	640	2000	1050

2. เรือ จง คูณ เลข ต่อ ไป นี้ :-

18	50	67	43	38
$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$
20	30	60	50	40
63	59	25	80	28
$\times$	$\times$	$\times$	$\times$	$\times$
40	60	30	60	80

วิธี คูณ ด้วย 30 อีก วิธี หนึ่ง

30 เท่า กับ 10 สาม ครั้ง 10×3
 ฉะนั้น ถ้า คูณ คราว ละ ครั้ง ก็ คง ได้ ผล เท่า กัน

12
$\times$
10
120
$\times$
3
360

เครื่องหมายที่ว่างอยู่ เป็น เครื่องหมาย อะไร ?

เธอ จง ใส่ เครื่องหมาย $+$, $-$, $\times$, $\div$ ลง ไป ที่ เห็น

ว่า ถูก ต้อง

1. $8 ? 6 = 2$

11. $27 ? 9 = 3$

2. $8 ? 7 = 15$

12. $81 ? 9 = 9$

3. $8 ? 2 = 16$

13. $245 ? 155 = 400$

4. $25 ? 5 = 5$

14. $315 ? 265 = 50$

5. $17 ? 13 = 30$

15. $240 ? 150 = 390$

6. $15 ? 5 = 10$

16. $20 ? 45 = 900$

7. $48 ? 8 = 6$

17. $30 ? 15 = 2$

8. $15 ? 8 = 120$

18. $40 ? 5 = 8$

9. $60 ? 12 = 5$

19. $969 ? 3 = 323$

10. $60 ? 30 = 2$

20. $456 ? 154 = 610$

ต่อไป นี้ จง ทำ ให้ เป็น ผล สำ เร็จ

1. $4 \overline{) 16}$ $9 \overline{) 18}$ $2 \overline{) 0}$ $3 \overline{) 9}$ $6 \overline{) 18}$ $8 \overline{) 32}$ $6 \overline{) 36}$

2. $3 \overline{) 12}$ $5 \overline{) 30}$ $6 \overline{) 0}$ $7 \overline{) 28}$ $2 \overline{) 12}$ $8 \overline{) 40}$ $9 \overline{) 27}$

3. $\begin{array}{r} 2 \overline{) 2} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 3 \overline{) 33} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 5 \overline{) 55} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 6 \overline{) 24} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 5 \overline{) 35} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 8 \overline{) 48} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 9 \overline{) 45} \\ \end{array}$

4. $\begin{array}{r} 5 \overline{) 15} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 7 \overline{) 0} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 3 \overline{) 15} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 7 \overline{) 28} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 9 \overline{) 0} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 8 \overline{) 8} \\ \end{array}$

5. $\begin{array}{r} 2 \overline{) 20} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 6 \overline{) 30} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 7 \overline{) 70} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 8 \overline{) 64} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 5 \overline{) 25} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 9 \overline{) 72} \\ \end{array}$

6. $\begin{array}{r} 6 \overline{) 48} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 7 \overline{) 42} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 9 \overline{) 54} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 8 \overline{) 72} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 6 \overline{) 54} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 5 \overline{) 40} \\ \end{array}$

7. $\begin{array}{r} 2 \overline{) 48} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 2 \overline{) 62} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 3 \overline{) 66} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 4 \overline{) 204} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 8 \overline{) 888} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 9 \overline{) 990} \\ \end{array}$

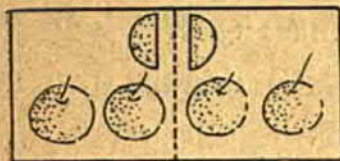
8. $\begin{array}{r} 7 \overline{) 637} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 8 \overline{) 488} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 4 \overline{) 164} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 6 \overline{) 426} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 9 \overline{) 639} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 5 \overline{) 455} \\ \end{array}$

9. $\begin{array}{r} 2 \overline{) 282} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 8 \overline{) 560} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 9 \overline{) 639} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 7 \overline{) 490} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 6 \overline{) 360} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 5 \overline{) 300} \\ \end{array}$

10. $\begin{array}{r} 5 \overline{) 520} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 9 \overline{) 819} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 7 \overline{) 287} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 8 \overline{) 728} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 5 \overline{) 660} \\ \end{array}$ $\begin{array}{r} 4 \overline{) 696} \\ \end{array}$

บทที่ 12

หาร อย่าง มี เศษ

$$5 \div 2$$

เด็ก สอง คน มี ส้ม เขี้ยวหวาน
5 ผล จะ แบ่ง คน ละ เท่า ๆ กัน จะ
แบ่ง อย่าง ไร ?

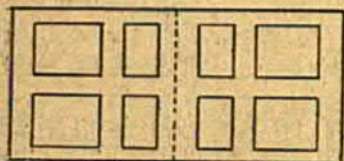
เด็ก แต่ละ คน ได้ 2 ผล ไป ก่อน
แล้ว ผ่า ครึ่ง แบ่ง กัน อีก คน ละ ครึ่ง

$$2) 5 (2 = 2) 5 (2 \frac{1}{2}$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ \hline 1 \\ \hline \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ \hline 1 \\ \hline \hline \end{array}$$

ถ้า จะ แบ่ง ขนม หม้อ แ่ง 6 อัน ให้
เด็ก 4 คน ๆ หนึ่ง จะ ได้ เท่า ไร ?

เด็ก คน หนึ่ง จะ ได้ ไป 1 อัน
กับ ครึ่ง หนึ่ง

$$4) 6 (1 \frac{2}{4} = 1 \frac{1}{2}$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ \hline 2 \\ \hline \hline \end{array}$$

#

4. รวม เลข หลาย ๆ หลัก

$$78 + 7 + 82 = \quad 66 + 48 + 8 = \quad 9 + 72 + 9 =$$

$$8 + 678 + 64 = \quad 64 + 9 + 236 = \quad 565 + 8 + 89 =$$

5. $325 + 194 = \quad 350 + 265 = \quad 164 + 309 =$

$$67 + 40 + 8 = \quad 80 + 36 + 27 = \quad 54 + 8 + 90 =$$

6. เชอ จง หา เลข จำ นวน หน่วย มา ใส่ ใน ตาราง

ก.

๑	---	๕
---	---	๐
---	---	---

เมื่อ รวม ทุก แนว แล้ว ได้ 12 ทั้ง นั้น

ข.

๕	๖	---
๐	---	---
---	---	---

เมื่อ รวม ทุก แนว แล้ว ได้ 12 ทั้ง นั้น

ก.

๗	๑	---
---	๑๐	---
---	---	---

เมื่อ รวม ทุก ๆ แนว แล้ว ได้ 15 ทั้ง นั้น

ง.

๕	๑๐	---
---	---	๓
---	---	---

เมื่อ รวม ทุก ๆ แนว แล้ว ได้ 18 ทั้ง นั้น

ข้อ ถ้าม

7.

ต้นไม้ สาม ต้น ห่าง กัน 612 ม. ต้น ที่ หนึ่ง กับ ต้น ที่ สอง
ห่าง กัน ๒๓๔ ม. ต้น ที่ ๒ กับ ต้น ที่ สาม ห่าง กัน เท่า ไร ?

8.

บ้าน คู่ แรก ห่าง กัน 430 เมตร ระหว่าง บ้าน แรก กับ บ้าน
ที่ สาม ห่าง กัน 570 เมตร บ้าน ที่ สอง กับ บ้าน ที่ สาม ห่าง กัน
เท่า ไหร่ ?

9. จง หา ผล ลบ ของ เลข ต่อไป นี้ :-

512	613	428	714	856
—	—	—	—	—
186	144	269	575	287
<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>

722	812	991	925	936
—	—	—	—	—
254	224	355	345	568
<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>

ปี และ ฤดู กาล

1. สัปดาห์ หนึ่ง มี 7 วัน เริ่ม ตั้งแต่ วัน อาทิตย์ ถึง วัน เสาร์
2. ปี และ เดือน ปี หนึ่ง มี 12 เดือน
3. ใน เมือง ไทย ของ เรา ปี หนึ่ง มี 3 ฤดู คือ ฤดู แล้ง ฤดู ฝน และ ฤดู หนาว ตาม ลำ ดับ
4. ฤดู แล้ง มี 3 เดือน เริ่ม ตั้งแต่ เดือน กุมภาพันธ์ มี นา กรม และ เม ษ า ข ณ รวม 3 เดือน ฤดู ฝน เริ่ม ตั้งแต่ พฤษภาคม มิ ถุ น า ข ณ กรกฎาคม สิงหาคม

กัน ขา ยม ถึง ตุลาคม รวม 6 เดือน ฤดูหนาว
มี 3 เดือน เริ่ม ตั้งแต่ เดือน พฤศจิกายน ธันวาคม
และ มกราคม รวม 3 เดือน

5. 1 เดือน มี กี่ วัน ?

เดือน มกราคม	}	มี 31 วัน
เดือน มีนาคม		
เดือน พฤษภาคม		
เดือน กรกฎาคม		
เดือน สิงหาคม		
เดือน ตุลาคม		
เดือน ธันวาคม		

เดือน เมษายน	}	มี 30 วัน
เดือน มิถุนายน		
เดือน กันยายน		
เดือน พฤศจิกายน		

ลงท้ายด้วย “คม”

ลงท้ายด้วย “ยน”

และเดือน กุมภาพันธ์ มี 28 หรือ 29 วัน

6. ปีหนึ่ง มี 52 สัปดาห์

7. กำหนดของวัน เมื่อเราพูดถึงเวลาที่ล่วงมาแล้ว สำหรับจุดจำหรือวันใด ๆ เราต้องกล่าวถึงวันที่ เดือน และ พ. ศ. ด้วย วันชาติของไทย คือ วันที่ 24 เดือน มิถุนายน ทุก ๆ ปี เริ่มเมื่อปี พ. ศ. 2475

8. คุณด้วย 7

เมื่อเราต้องการรู้ว่าในเวลาหลาย ๆ สัปดาห์ มีกี่วัน เราเอา 7 คูณ หรือ เมื่อต้องการรู้ว่าในเวลาหลาย ๆ วัน มีกี่สัปดาห์ เราเอา 7 หาร ฉะนั้นเราต้องรู้สูตรคูณด้วย 7

๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙
๗	๑๔	๒๑	๒๘	๓๕	๔๒	๔๙	๕๖	๖๓

× ๗

9. เธอจงใส่เครื่องหมายคูณแทน

$$13 + 13 + 13 + 13$$

$$12 + 12 + 12 + 12 + 12$$

$$7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7$$

$$314 + 314$$

10. เธอจงใส่เครื่องหมายบวกแทน

$$56 \times 2, \quad 18 \times 4, \quad 25 \times 7, \quad 51 \times 5$$

บทที่ 13

การแบ่งวันเป็น ชั่วโมง, นาที และ วินาที

เธอ ได้ เคย เรียน เรื่อง นาฬิกา มา เมื่อ ปีก่อน แล้ว เธอ รู้ หรือ ไม่ ว่า วัน หนึ่ง มี 24 ชั่วโมง ? กลาง วัน 12 ชั่วโมง, กลาง คืน 12 ชั่วโมง

$$12 + 12$$

$$= 24 \text{ ชั่วโมง}$$

$$\text{หรือ } 12 \times 2$$

1 ชั่วโมง แบ่ง ออก เป็น 60 นาที (น. ท.)

1 นาที แบ่ง ออก เป็น 60 วินาที (ว. น. ท.)

นาฬิกา แว่น นาฬิกา ที่มี ลูก ตุ่ม โดม มาก ไม่ มี เข็ม
วินาที นาฬิกา พก, นาฬิกา ข้อมือ มัก มี เข็ม วินาที

เรา เริ่ม วัน ใหม่ ภาย หลัง เที่ยง คืน เรา นับ 1 นาฬิกา
เป็น ต้น ไป

เรา ต้น 5 หรือ 6 นาฬิกา (ขำ รุ่ง)

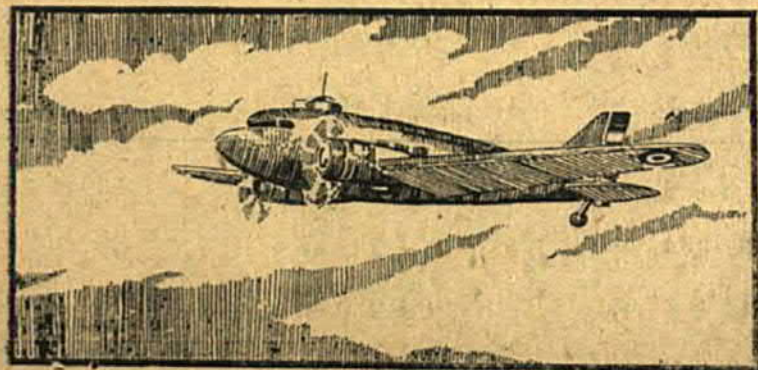
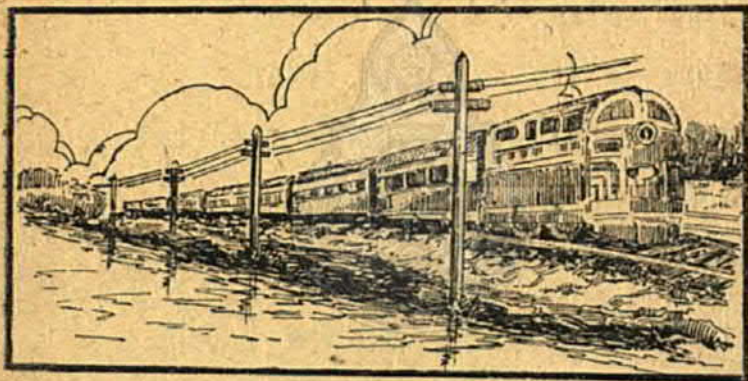
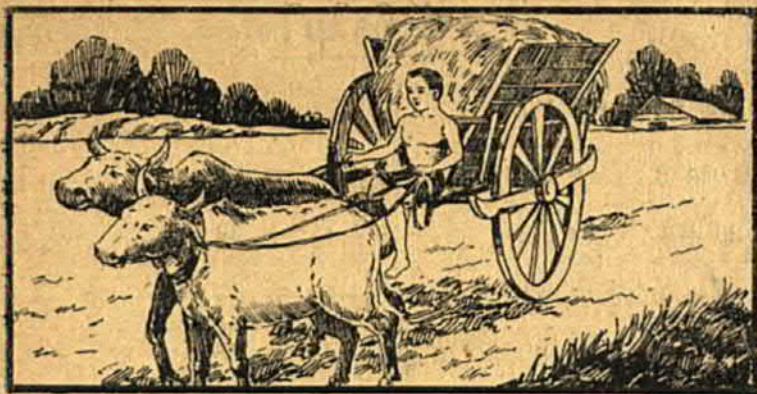
เวลา บ่าย ภาย หลัง เที่ยง วัน เรา นับ 13 นาฬิกา ต่อ ไป
นาฬิกา บาง เรือน มี เลข กำ กับ ภาย ใน อีก

การ แบ่ง อย่าง นี้ ทำให้ ไม่ จงน เช่น 6 นาฬิกา กับ 13
นาฬิกา เป็น เวลา ที่ เข้ม ของ นาฬิกา ที่ เดียว กัน แต่ บอกล
เวลา ขัด กับ ขำ รุ่ง

เธอ จง ตอบ คำ ถาม ต่อ ไป นี้

1. ใน 7 วัน มี กี่ ชั่วโมง ?
2. ครึ่ง ชั่วโมง มี กี่ นาที
3. ระหว่าง เวลา 8 นาฬิกา ถึง 11 นาฬิกา เป็น เวลา
กี่ นาที ?
4. วิช า ภูมิ ศาสตร์ เริ่ม 9 นาฬิกา 45 นาที เป็น เวลา 30 นาที
วิชา นี้ หมด เวลา ลง กี่ นาฬิกา ?

5. นาฬิกาบอก เวลา 9 นาฬิกา 45 นาที อีกกี่นาฬิกาที่เป็น เวลา 10 นาฬิกา?
6. บทเรียนวิชาหนึ่ง เริ่ม 18 นาฬิกา 30 นาที จบ เมื่อ เวลา 14 นาฬิกา 15 นาที บทเรียน บทนี้ ใช้ เวลา นาน กี่ นาที?
7. เธอ จง วาด วงกลม แล้ว จง ใส่ เข็ม นาฬิกา ให้ ตรง 7 นาฬิกา, 17 นาฬิกา, 11 นาฬิกา, 22 นาฬิกา, 2 นาฬิกา, 24 นาฬิกา.
8. เธอ เข้า เรียน เวลา อะไร? เธอ เรียน วัน ละ กี่ นาที?
9. สัปดาห์หนึ่ง เธอ ต้อง เรียน กี่ ชั่วโมง?
10. คนแจวเรือจ้างแจวทวนน้ำไปส่งคนโดยสายเสี้ยว เวลา 48 นาที เมื่อแจวตามน้ำกลับมาก็เดิมเสี้ยว เวลา 18 นาที คนแจวเรือเสี้ยวเวลาแจวเรือทวนน้ำมาก กว่าแจวตามน้ำไปกี่นาที?

หัดคิดในใจ

1. เรอ จง คำนวณ ผล บวก

$$9 + 3 = 12$$

$$8 + 4 = 12$$

$$29 + 3 = 32$$

$$18 + 4 = 22$$

$$49 + 3 = 52$$

$$58 + 4 = 62$$

$$49 + 13 = 62$$

$$58 + 14 = 72$$

$$7 + 4 = 11$$

$$6 + 5 = 11$$

$$37 + 4 = 41$$

$$16 + 5 = 21$$

$$57 + 4 = 61$$

$$46 + 5 = 51$$

$$57 + 14 = 71$$

$$46 + 15 = 61$$

2. เรอ จง รวม เลข ต่อไป นี

$$7 + 5 =$$

$$6 + 6 =$$

$$17 + 5 =$$

$$16 + 6 =$$

$$37 + 5 =$$

$$26 + 6 =$$

$$37 + 15 =$$

$$26 + 16 =$$

$$8 + 3 =$$

$$9 + 2 =$$

$$38 + 3 =$$

$$19 + 2 =$$

$$48 + 3 =$$

$$59 + 2 =$$

$$48 + 13 =$$

$$59 + 12 =$$

เธอ จง รวม เลข ใน ใจ

1. $3 + 7 =$ $43 + 7 =$ $63 + 7 =$ $23 + 7 =$
- $13 + 7 =$ $83 + 7 =$ $93 + 7 =$ $23 + 17 =$
- $9 + 8 =$ $19 + 8 =$ $69 + 8 =$ $69 + 8 =$
- $29 + 8 =$ $49 + 8 =$ $89 + 8 =$ $39 + 18 =$
- $8 + 9 =$ $18 + 9 =$ $28 + 9 =$ $38 + 9 =$
- $38 + 9 =$ $58 + 9 =$ $78 + 9 =$ $28 + 19 =$

2. เธอ จง รวม เลข มา เป็น แถว ๆ

ให้ เขียน ตาราง สี่ เหลี่ยม มี เลข เก้า ตัว ครู แจก บัตร เลข
ให้ ๒ บัตร แล้ว บวก

		๖
๕	๘	๔
๙	๖	๓
๗	๑	๒

$$9 + 5 + 8 + 4 =$$

$$9 + 9 + 6 + 3 =$$

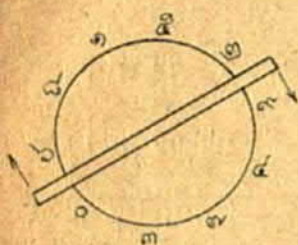
$$9 + 2 + 1 + 7 =$$

$$6 + 5 + 9 + 2 =$$

$$6 + 8 + 6 + 1 =$$

$$6 + 4 + 3 + 7 =$$

นัก เรียน เขียน วง กลม ใน กระดาษ ดำ เขียน เลข กำ กับ
ตาม ขอบ วง แล้ว เอา ไม้ บรรทัด พาด กลาง แล้ว ให้ รวม เลข
เหนือ บรรทัด อีก คน หนึ่ง รวม เลข ใต้ บรรทัด

$$6 + 8 + 1 + 5 + 2 =$$

$$0 + 3 + 7 + 4 + 9 =$$

ค่อยๆ หมุน บรรทัด ไป แล้ว นัก เรียน บวก กราว ละ คน
บอก คำ ตอบ ให้ ครู ทราบ

ปาก และ ฟัน สะอาด

1. ส่วน สำคัญ ของ ร่าง กาย ได้ แก่ ปาก และ ฟัน คน เรา มี
ฟัน 2 ชุด ๆ แรก ได้ แก่ ฟัน น้ํา นม ซึ่ง เมื่อ ข้าง ฝัง รุด หัก แล้ว
ฟัน ชุด ใหม่ จะ เกิด ขึ้น แทน ฟัน ของ คน เรา มี
ประมาณ 32 ซี่ เธอ มี ฟัน กี่ ซี่?
2. ครู สั่ง เด็ก นัก เรียน ทุก ชั้น ให้ แพทย์ ตรวจ ร่าง กาย ไป ละ
ครั้ง ถ้า ไป ให้ แพทย์ ทำ ฟัน ตรวจ ต้อง เสีย ค่า ตรวจ 10 บาท
3. อยา ไป ให้ แพทย์ ฟัน ตรวจ แพทย์ ว่า มี รู อยู่ ใน ฟัน 3 รู
ต้อง อุด ด้วย ทอง ขาว แพทย์ คิด ซี่ ละ 7.50 บาท รวม 3 ซี่
เท่าไร ?

4. อุษา ซื้อ แปรง สี่ ฟัน อัน ละ 5.25 บาท ซื้อ ให้ น้อง ชาย แปรง เล็ก ๆ อัน หนึ่ง รา กา 8.75 บาท ยา สี่ ฟัน 2 หลอด ๆ ละ 4.50 บาท รวม ค่า แปรง สี่ ฟัน และ ยา สี่ ฟัน เท่า ไร ?
5. น้ำ นม วัว, น้ำ นม แพะ มี ประโยชน์ แก่ เด็ก ๆ มาก คิม แล้ว ทำ ให้ ฟัน แข็ง แรง ทน ทาน นอกจาก น้ำ นม ให้ กิน ผล มาก ๆ เพราะ ผล มี ธาตุ ช่วย ให้ ฟัน และ กระดูก แข็ง แรง

การ คูณ ด้วย 7, 11, และ 12

	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕
๗	๔๙	๕๖	๖๓	๗๐	๗๗	๘๔	๙๑	๙๘	๑๐๕
๑๑	๗๗	๘๘	๙๙	๑๑๐	๑๒๑	๑๓๒	๑๔๓	๑๕๔	๑๖๕
๑๒	๘๔	๙๖	๑๐๘	๑๒๐	๑๓๒	๑๔๔	๑๕๖	๑๖๘	๑๘๐

การ คูณ ด้วย 7, 11, และ 12 นั้น จะ เห็น ได้ จาก ตาราง

ข้าง บน นี้

$$7 \times 3 = 21 \quad 3 \times 7 = 21 \quad 7 \times 6 = 42 \quad 6 \times 7 = 42$$

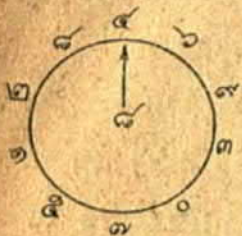
$$11 \times 4 = 44 \quad 4 \times 11 = 44 \quad 11 \times 9 = 99 \quad 9 \times 11 = 99$$

$$12 \times 2 = 24 \quad 2 \times 12 = 24 \quad 12 \times 4 = 48 \quad 4 \times 12 = 48$$

เธอ สังเกต หรือ เปล่า ว่า การ คูณ ด้วย 1 ถึง 12 นั้น เธอ ได้ เรียน มา แล้ว

เธอ จึง ท่อง สูตร คูณ เลข ตอน นี้ ให้ กระจ่าง คน ละ 1 รอบ

ทบทวน สูตร คูณ

เธอ เข้าใจ การ คูณ หรือ ยัง ? ตอน ที่
แล้ว มา เธอ เขียน คูณ เลข มา ทุก ๆ ตัว แล้ว
ตั้ง ตั้งแต่ 1 ถึง 12

บัด นี้ เธอ ลูก ขัน คูณ คราว ละ คน เริ่ม
แถว หน้า เรียง ลง ไป ให้ คูณ ดัง นี้

$$8 \times 4 = 32$$

$$8 \times 8 = 64$$

$$8 \times 6 =$$

$$8 \times 2 =$$

$$8 \times 9 =$$

$$8 \times 1 =$$

$$8 \times 3 =$$

$$8 \times 5 =$$

$$8 \times 0 =$$

$$8 \times 7 =$$

$$8 \times 7 =$$

$$8 \times 0 =$$

$$8 \times 5 =$$

$$8 \times 3 =$$

$$8 \times 1 =$$

$$8 \times 9 =$$

$$8 \times 2 =$$

$$8 \times 6 =$$

$$8 \times 8 =$$

$$8 \times 4 =$$

เมื่อ คน หนึ่ง คูณ จบ ลง แล้ว ให้ เปลี่ยน ตัว คูณ ตรง กลาง
เป็น 2, 4, 8, 3, 6, 9, 5, 7, 11, และ 12

$$2 \times 4 =$$

$$2 \times 8 =$$

ฝึกการบวก

1. $46+164+9+700 =$ $675+7+48+67+6 =$
 $8+85+689+74 =$ $75+103+59+8+58 =$
2. $40 \times 278 + 9 + 795 =$ $746+37+6+68+7 =$
 $9+57+676+28 =$ $65+729+53+5+37 =$
3. $46+539+4+228 =$ $652+8+10+67+5 =$
 $8+49+540+70 =$ $56+375+49+6+28 =$

ฝึกการลบ

1. $758-213 =$ $850-827 =$ $782-528 =$
 $285-228 =$ $981-647 =$ $785-734 =$
 $974-962 =$ $675-566 =$ $785-178 =$
2. $517-512 =$ $627-195 =$ $207-186 =$
 $775-589 =$ $565-146 =$ $379-176 =$
 $263-258 =$ $765-757 =$ $536-528 =$

จงหาจำนวนที่เว้นว่างไว้

...	...	84	19	85
48 +	36 +	58 +	28 +	... +
<u>22</u>	<u>45</u>	<u>...</u>	<u>...</u>	<u>75</u>
<u>137</u>	<u>161</u>	<u>169</u>	<u>112</u>	<u>300</u>

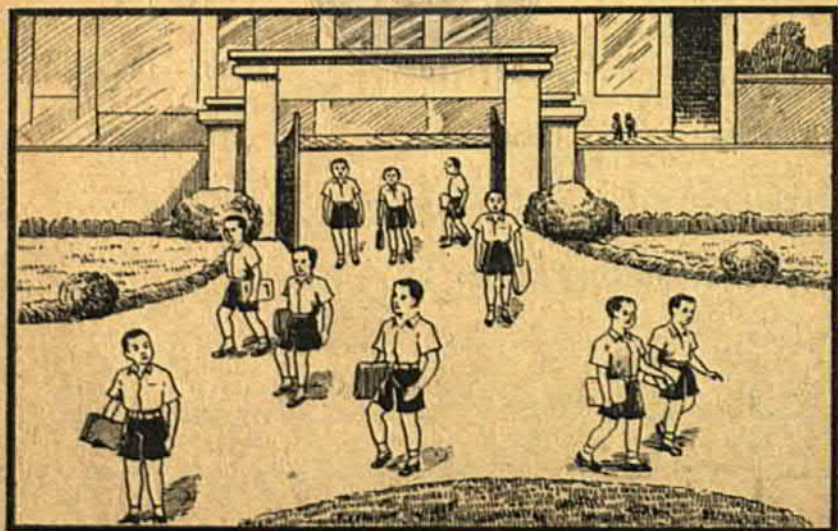
... + <u>881</u> <u>900</u>	... + <u>559</u> <u>872</u>	99 + ... <u> </u> <u>1000</u>	550 + ... <u> </u> <u>695</u>	... + <u>890</u> <u>948</u>
--	--	--	--	--

คุณ ดอย 11 และ 12

การ คุณ เลข มาก กว่า จำ นวน หน่วย คือ 11, 12, 13,

นี้ ถ้า ยัง จำ สูตร คุณ ไม่ ได้ ก็ แบ่ง คุณ คราว ละ ตัว

โรงเรียน หนึ่ง มี 15 ห้อง ห้อง เรียน ห้อง หนึ่ง หัว หน้า ชั้น
จัด ทีม ฟุตบอล ไว้ 11 คน ทั้ง โรงเรียน มี นัก ฟุตบอล กี่ คน ?

หรือ

$$\begin{array}{r}
 15 \\
 \times 11 \\
 \hline
 15 \\
 150 \\
 \hline
 165
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 15 \\
 \times 11 \\
 \hline
 15 \\
 150 \\
 \hline
 165
 \end{array}$$

$15 \times 1 \rightarrow$

$15 \times 10 \rightarrow$

$15 \times 11 \rightarrow$

15. เป็นหลัก หน่วย

ซึ่ง เรา ไม่ คุณ ที่ นี้ อีก

15 คุณ 1 ครัง ได้ 15 เหลือ อีก 10 เอา

10 คุณ 15 ได้ 150 รวม เป็น 165 มี นัก ฟุต บอล 165 คน

1. เธอ จง คู ผล คุณ เลข ต่อ ไป นี้

$$\begin{array}{r}
 6 \\
 \times 11 \\
 \hline
 66
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 7 \\
 \times 11 \\
 \hline
 77
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 9 \\
 \times 11 \\
 \hline
 99
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 12 \\
 \times 11 \\
 \hline
 12
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 14 \\
 \times 11 \\
 \hline
 14
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 16 \\
 \times 11 \\
 \hline
 16
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 13 \\
 \times 11 \\
 \hline
 13
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 12 \\
 \times 11 \\
 \hline
 132
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 14 \\
 \times 11 \\
 \hline
 154
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 16 \\
 \times 11 \\
 \hline
 176
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 13 \\
 \times 11 \\
 \hline
 143
 \end{array}$$

2. เธอ จง คูณ

$$\begin{array}{r}
 5 \\
 \times 11 \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 4 \\
 \times 11 \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 8 \\
 \times 11 \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 10 \\
 \times 11 \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 17 \\
 \times 11 \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 19 \\
 \times 11 \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 20 \\
 \times 11 \\
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 30 \\
 \times 11 \\
 \hline
 \end{array}$$

ดิน สอ สี่ กล้อง หนึ่ง มี 12 แท่ง

ดิน สอ สี่ อย่าง นี

24 กล้อง มี ดิน สอ กี่ แท่ง ?

	21 ⁴ × 12 — 48	หรือ 24 ⁴ × 12 ⁴ — 48
2 × 24 →	48	48
10 × 24 →	<u>240</u>	<u>240</u>
12 × 24 →	<u><u>288</u></u>	<u><u>288</u></u>

. เป็น หลัก หน่วย

2 × 24 ได้ 48 หน่วย

10 × 24 ได้ 240 หน่วย รวม เป็น 288 หน่วย

หรือ 12 = 10 + 2

เอา 2 คูณ ครัง หนึ่ง แล้ว เอา 10 คูณ อีก ครัง หนึ่ง

1. เรอ จง คูณ คูณ ต่อ ไป น

4 ⁴ × 12 — 48 ==	6 ⁴ × 12 — 72 ==	5 ⁴ × 12 — 60 ==	8 ⁴ × 12 — 96 ==	10 ⁴ × 12 — 120 ==	11 ⁴ × 12 — 132 ==	15 ⁴ × 12 — 180 ==
--	--	--	--	--	--	--

2. เรอ จง คูณ

3 ⁴ × 12 —	2 ⁴ × 12 —	0 ⁴ × 12 —	9 ⁴ × 12 —	18 ⁴ × 12 —	25 ⁴ × 12 —	30 ⁴ × 12 —	42 ⁴ × 12 —
--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------

หาร มี เศษ

ครู แจก สมุด ให้ แก่ นัก เรียน คน ละ 4 เล่ม แจก ดิน สอ
 สี่ คน ละ 5 แท่ง ครู มี สมุด อยู่ 28 เล่ม และ ดิน สอ สี่ 43 แท่ง
 จะมี นัก เรียน ได้ สมุด กี่ คน นัก เรียน ได้ ดิน สอ สี่ กี่ คน ?

$$7 \times 4 = 28$$

นัก เรียน รับ ไป 7 คน

$$8 \times 5 = 40$$

นัก เรียน รับ ดิน สอ สี่ ไป 8 คน

และ เหลือ ดิน สอ อีก 3 แท่ง

วิธี ทำ

$$\begin{array}{r} 4 \overline{)28} \\ \underline{7} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \overline{)43} \\ \underline{8} \end{array}$$

เศษ 3

ตรวจ สอบ

$$4 \times 7 = 28; 5 \times 8 + 3 = 40 + 3 = 43$$

1. จง หาร เลข ต่อไป นี้ :-

ก) $79 \div 7$

$149 \div 7$

$779 \div 7$

$95 \div 3$

$307 \div 5$

$487 \div 6$

$87 \div 4$

$248 \div 6$

$182 \div 9$

ข) $729 \div 8$

$215 \div 3$

$2509 \div 5$

$729 \div 9$

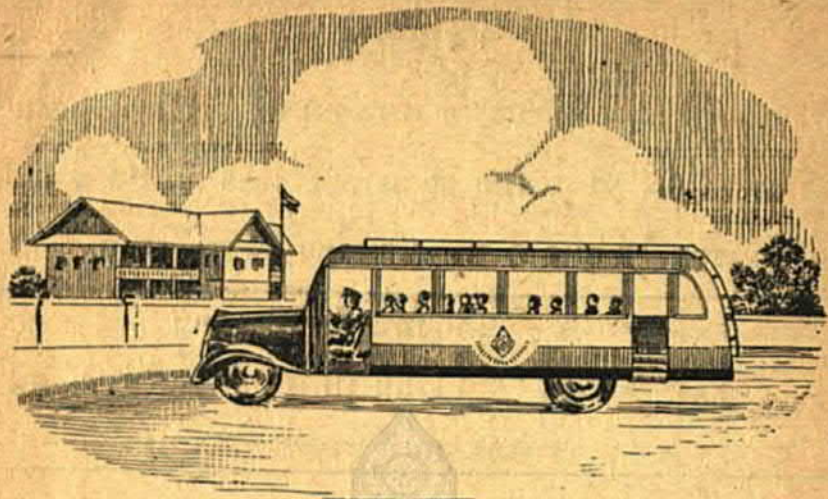
$300 \div 4$

$358 \div 7$

• $569 \div 7$

$489 \div 8$

$5409 \div 9$

รถประจำโรงเรียน

1. นาย ชุ่ม ขยัน งาน คน ขับ รถ ประจำ โรงเรียน เรา บอก ว่า ต้อง ใช้ น้ำมัน เป็น วัน ละ 25 ลิตร 6 วัน ต้อง ใช้ กี่ ลิตร และ น้ำมัน ลิตร ละ 1 บาท 40 สตางค์ จะต้อง ใช้ เดือน ละ เท่า ไร ?
2. รถยนต์ ของ โรงเรียน ราคา แปด หมื่น บาท ช้อ เมื่อ เดือน พฤษภาคม พ. ศ. 2496
3. นัก เรียน เสีย ค่า โดย สार เดือน ละ 30 บาท
4. มี นัก เรียน ขึ้น รถ ประจำ 210 คน รถ รับ นัก เรียน ได้ เทียว ละ 70 คน คน ขับ รถ จะ ต้อง ไป รับ ที่ เทียว?
5. ถ้า รับ นัก เรียน เทียว หนึ่ง ๆ เสีย เวลา 30 นาที จะ ต้อง เสีย เวลา นาน เท่า ไร จึง รับ นัก เรียน หมด ?

25 ลิตร ใช้ น้ำ มัน วัน ละ 25 ลิตร

6 6 วัน ใช้ น้ำ มัน 150 ลิตร

150

รา ค่า น้ำ มัน ลิตร ละ 1 บาท 40 สตางค์

คิด ลิตร ละ 1 บาท $150 \times 1 = 150$ บาท

คิด ลิตร ละ 40 สตางค์ $150 \times 40 = 60$ บาท

รวม ค่า น้ำ มัน 210 บาท

น้ำ มัน รา ค่า ลิตร ละ 1 บาท 40 สตางค์

น้ำ มัน 100 ลิตร รา ค่า 140 บาท

น้ำ มัน 50 ลิตร รา ค่า 70 บาท

น้ำ มัน 150 ลิตร รา ค่า 210 บาท

รวม ค่า น้ำ มัน 210 บาท

เครื่อง นุ่ง ห่ม

- เธอ รู้ หรือ เปล่า ว่า เรา สวม เครื่อง แบบ นัก เรียน ทำ ไม่ กัน
เรา มี เครื่อง แบบ นัก เรียน ก็ เพื่อ ให้ เป็น ระ เนิบ อัน
เดียว กัน ไม่ ให้ เปลือง เงิน ไม่ ต้อง ช้อ หลาย ๆ อย่าง
หลาย ๆ แบบ และ ดู งาม ดี

2. หนู ช้อ กาง เก่ง กา มี 3 ตัว ๆ ละ 17.50 บาท ช้อ เช็ด ขาว 3 ตัว ตัว ละ 15 บาท เข็ม ขัด 1 สาย 5 บาท รอง เท้า คู่ หนึ่ง 55 บาท หนู ต้อง เสีย ค่า ช้อ เครื่อง แต่ง ตัว เท่า ไหร่ ?
3. มะ ติ ช้อ กระ ไปรง 3 ตัว ๆ 18.50 บาท เสื้อ นั ก เรียน 3 ตัว ๆ ละ 14.50 บาท รอง เท้า คู่ หนึ่ง 54 บาท ค่า เครื่อง แต่ง ตัว ของ มะ ติ เท่า ไหร่ ?
4. ที่ ร้าน ขาย ผ้า มี ผ้า บ้าน ดอก สวย ๆ อยู่ พับ หนึ่ง เขา ขาย เมตร ละ 25 บาท ถ้า มะ ติ ช้อ 2 เมตร ครัง จะ ต้อง เสีย ค่า ผ้า บ้าน ดอก เท่า ไหร่ ?
5. เธอ จง คิต รา กา ผ้า ขาว ผ้า ขาว 9 เมตร รา กา เมตร ละ 11.50 บาท

ผ้า ขาว 1 เมตร 11.50 บาท

ผ้า ขาว 10 เมตร 115.00 บาท

ผ้า ขาว 9 เมตร 103.50 บาท

คิต เต็ม 10 เมตร แล้ว หัก ออก เสีย 11.50 บาท

6. เธอ จง บอก รา คา ที่ เธอ ทราบ

ผ้า เช็ด หน้า รา คา ผน ละ บาท

ถุง เท้า รา คา คู่ ละ "

เสื้อ หนาว รา คา ตัว ละ	บาท
ผ้า ห่ม นอน รา คา ผืน ละ	,,
รวม เป็น เงิน	,,

7. ครอบครัว หนึ่ง ที่ มี พ่อ แม่ และ ลูก รวม 5 คน ใช้ จ่าย เงิน เป็น ค่า เครื่อง นุ่ง ห่ม ปี ละ 650 บาท ถ้า แบ่ง เงิน ไป ซื้อ เครื่อง นุ่ง ห่ม คน ละ เท่า ๆ กัน คน หนึ่ง จะ ใช้ เงิน เท่าไร ?

8. เธอ จง คิด รา คา ตาม อย่าง ข้อ 5 (ไม่ ใช้ วิ ธี คุณ)

ผ้า แพร 9 เมตร ๆ ละ 18.50 บาท

เสื้อ 3 ตัว ๆ ละ 14.50 บาท

ถุง เท้า 9 คู่ ๆ ละ 2.50 บาท

สบู่ 12 ก้อน ๆ ละ 1.50 บาท

ดิน สอ คำ 11 แท่ง ๆ ละ 80 สตางค์

ข้อ ๕ บ่อ เลียง ปลา

เด็ก ชาย ชำ นามู มี ที่ ว้าง หลัง บ้าน พ่อ ทำ บ่อ เลียง ปลา ได้ เขา ขุด หลุม สี่ เหลี่ยม กว้าง 1 เมตร ยาว 2 เมตร ลึก ครึ่ง เมตร ก่อ อิฐ แผ่น เดียว แล้ว โบก ซีเมนต์ ขัด มัน ไม่ ให้ นา ช้ำ

ส่วน ผสม ซีเมนต์ ที่ เขา ใช้ คือ ทราย 3 ส่วน อิฐ หัก
5 ส่วน และ ซีเมนต์ 1 ส่วน ซื้อ อิฐ มา 300 แผ่น บิดา ของ
จำ นานู ช่วย ก่อ และ โบก ปูน ให้ เสร็จ ค่า ใช้จ่าย นั้น มี ดัง น
อิฐ 300 แผ่น เป็น เงิน 30 บาท อิฐ หัก 20 บาท ทราย 7.50 บาท
และ ซีเมนต์ 1 ถัง 25 บาท

เธอ จง คิด ค่า ใช้จ่าย ทั้ง หมด

เด็ก ชาย จำ นานู เลี้ยง ปลา เงิน ปลา ทอง ไว้ ประมาณ 50
ตัว เขา เอา เศษ ขนมหั้บ และ ลูก น้ำ ให้ มัน กิน ทุก วัน
เธอ ชอบ ปลา เงิน ปลา ทอง ไหม ?

ปลา เงิน และ ปลา ทอง สวย มาก เรา เลี้ยง ไว้ ดู เล่น

“ ตู้ กระ จก เลี้ยง ปลา ”

๘ บทที่ 14

พ่อค้าแม่ค้าคิดราคาของกันวิธีไหน?

พ่อค้าแม่ค้าหลายคนไม่รู้จักคิดเลขเป็นวิธีโดยมาก
พ่อค้าแม่ค้าคิดทบคิดแบ่งหรือใช้ความซ้ำของของเขา
เอง เช่น ไข่เปิด 4 ฟอง บาท (ฟอง ละ 25 สตางค์) จะซื้อ 10,
12, 20, 50, หรือ 100 ฟอง เขาจะคิดได้ทันที

ไข่ 4 ฟอง 1 บาท

ไข่ 8 ฟอง 2 บาท

ไข่ 2 ฟอง 50 สตางค์

ไข่ 10 ฟอง 2 บาท 50 สตางค์

ไข่ 12 ฟอง เท่ากับ 3 เท่าของ 4 ฟอง = 3 บาท

ไข่ 20 ฟอง เท่ากับ 2 เท่าของ 10 ฟอง = 5 บาท

ไข่ 50 ฟอง เท่ากับ 5 เท่าของ 10 ฟอง = 12 บาท 50 สตางค์

ไข่ 100 ฟอง เท่ากับ 2 เท่าของ 50 ฟอง = 25 บาท

1. เธอจงคิดราคาไข่เปิดตามวิธีนี้

15 ฟอง	25 ฟอง	30 ฟอง	60 ฟอง
120 ฟอง	150 ฟอง	175 ฟอง	200 ฟอง
300 ฟอง	360 ฟอง	400 ฟอง	500 ฟอง

๒. ถ้า ราคา ไข่ ฟอง ละ 30 สตางค์, 35 สตางค์, 40 สตางค์
เธอ จง คิด รา คา ไข่ ตาม จํ นวน ใน ข้อ 1

หัตถ์ คิด รา คา สิ่ง ของ

1. ถัง เลียง เบ็ด ไว้ 19 ตัว ขาย ไป ตัว ละ 7 บาท จะ ได้ เงิน เท่าไร ?
2. ประ เสริฐ ตัด ไม้ ไม้ ที่ หลัง บ้าน 15 ลำ เอา ไป ขาย ให้ ช่าง จัก สาน ลำ ละ 3 บาท ประ เสริฐ ขาย ได้ เงิน เท่า ไร ?
3. มะ ลิ เก็บ มะ นาว มา ได้ 150 ผล เอา ไป ขาย ที่ ตลาด นัต ผล ละ 15 สตางค์ จะ ได้ เงิน เท่า ไร ?
4. ครู ขอ ถ้วย แก้ว มา ใส่ นม สำหรับ นักเรียน 120 ใบ รา คา ใบ ละ 1 บาท 50 สตางค์ จะ ต้อง เสีย เงิน ค่า ถ้วย เท่า ไร ?
5. แปรง สี พ้น อัน ละ 4 บาท 50 สตางค์ รา คา โหล ละ เท่า ไร ?
6. นม กระ ป๋อง รา คา โหล ละ 36 บาท นม 10 กระ ป๋อง เป็น เงิน เท่า ไร ?
7. สมุด รา คา เล่ม ละ 75 สตางค์ สมุด อย่าง นี รา คา โหล ละ เท่า ไร ?
8. มะ พร้าว ห้าว ผล ละ 1.20 บาท มะ พร้าว 150 ผล เป็น เงิน เท่า ไร ?
9. สบู่ ก้อน ละ 3.10 บาท สบู่ 120 ก้อน เป็น เงิน เท่า ไร ?

10. นักเรียน เสี่ย ค่า บำรุงไป ละ 40 บาท นักเรียน 150 คน
เสี่ย เงิน รวม กัน เป็น เท่า ไหร่ ?
11. ไต้ะ และ ม้า นึ่ง สำหรับ นักเรียน รา คา ชุด ละ 110 บาท
ถ้า ขอ 9 ชุด เป็น เงิน เท่า ไหร่ ?
12. แพร รา คา เมตร ละ 12 บาท 75 สตางค์ ถ้า ขอ 8 เมตร
จะ สิ้น เงิน เท่า ไหร่ ?
13. น้ำ ตาล ทวาย รา คา กิโล กรัม ละ 4 บาท 50 สตางค์ มี เงิน
อยู่ 27 บาท จะ ขอ ได้ กี่ กิโล กรัม ?
14. จาน กระ เบือง รา คา โหล ละ 144 บาท ขอ 3 โหล เป็น เงิน
เท่า ไหร่ ?
15. นักเรียน โรงเรียน นี้ ส่ง จดหมาย ถึง เพื่อน รวม 48 ฉบับ
คิด แสตมป์ ฉบับ ละ สิบสอง เซนต์ จง คิด ดู ว่า เป็น ค่า แสตมป์
กี่ บาท ?
16. เป็ด 5 ตัว รา คา เท่า กับ ไก่ 3 ตัว เป็ด รา คา ตัว ละ 6 บาท
ไก่ รา คา ตัว ละ เท่า ไหร่ ?
17. แดง โม ผล หนึ่ง ผ่า ออก 5 ชิ้น ขาย ชิ้น ละ 1 บาท
50 สตางค์ ถ้า มี แดงโม 10 ผล จะ ขาย ได้ เงิน เท่า ไหร่ ?
18. ลูก เป็ด รา คา ตัว ละ 2 บาท ลูก ไก่ รา คา ตัว ละ 3 บาท
ถ้า ขอ มา อย่าง ละ 40 ตัว จะ สิ้น เงิน เท่า ไหร่ ?

19. นักเรียนชั้นนี้ รับประทานข้าวแกงวันละ 2 จานๆ ละสองสลึง ทั้งหมดชั้นคิดเป็นเงินเท่าไร?
20. ปลาหนึ่งเข่งละ 75 สตางค์ ปลาหนึ่ง 150 เข่ง เป็นเงินกี่บาท?
21. พี่ฉันสอยดอกจำปาได้มา 15 ดอกแล้ว สอยดอกจำปาได้มา 20 ดอกนำไปขายส่งดอกละ 5 สตางค์ พี่ได้เงินเท่าไร?
22. แม่ไปซื้อถ้วยแก้วมา 1 โหล ราคาใบละ 1 บาท 50 สตางค์ แม่ต้องให้เงินเขาไปเท่าไร?
23. บิดาซื้อหนังสือพิมพ์รายวันฉบับละ 75 สตางค์ ตลอดเดือนที่แล้วมานั้น บิดาต้องจ่ายค่าหนังสือพิมพ์เท่าไร?
24. มะลิซื้อดินสอสีมา 4 กล่องๆ ละ 6 แท่ง ราคาแท่งละ 1 บาท 25 สตางค์ มะลิสิ้นเงินค่าดินสอสีเท่าไร?
25. ไม้อัดไฟห่อหนึ่งมี 10 กลั๊ก และในกลั๊กหนึ่งๆ มีก้านไม้อัด 60 ก้าน คนรับใช้ซื้อไฟแล้วนับได้ 240 ก้าน เธอจงคิดว่ายังเหลือไม้อัดไฟอยู่ที่กลั๊ก?
26. ที่บ้านของฉันมีตุ่มน้ำ 6 ตุ่มๆ หนึ่งตักน้ำใส่ไว้ 12 ปีบ ภายหลังใช้น้ำไป 48 ปีบ ยังเหลือน้ำที่ตุ่ม?

27. แม่ฉัน เก็บ ผล มะ ละ กอ มา จาก สวน หลัง บ้าน 150 ผล
เอา ไป ขาย ได้ รา คา ผล ละ 90 สตางค์ จะ ได้ เงิน เท่าไร ?
28. นาย ทอง อยู่ เลี้ยง แม่ไก่ ไว้ 80 ตัว แม่ไก่ ไข่ วัน ละ
1 ฟอง ทุก วัน เดือน นี้ ไก่ ไข่ กี่ ฟอง ?
29. สมุด สำหรับ ทำ แบบฝึก หัด รา คา เล่ม ละ 1 บาท 25 สตางค์
ถ้า ซื้อ ครั้ง ใหญ่ เป็น เงิน เท่า ไร ?
30. บิดาฉัน สอย มะ ม่วง มั่น ลง มา 150 ผล เอา ไป ขาย ได้
รา คา ผล ละ 1 บาท 50 สตางค์ จะ ได้ เงิน เท่า ไร ?

๑. ๒๘

องค์การความรู้ของประเทศไทย

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ตรา

นายกำธร สัตถกุล ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา

๕ สิงหาคม ๒๔๙๖